

Svečana otvoritev tovarne telekomunikacij

V soboto, 28. julija se je ob 9. uri na Laborah v Kranju začelo slavje, ki je povežalo odprtje nove Iskrine tovarne telekomunikacij, občinskega praznika ter 30. letnice ustanovitve Prešernove brigade. Med udeleženci so bili navzoči predstavniki družbenopolitičnega in javnega življenja, Jugoslovanske ljudske armade, PTT podjetij, ter predstavniki belgijske firme Bell Telephone.

Že pred svečanim uvodom je borbene koračnice igral pihalni orkester, zatem pa so prišli s strumnim korakom nekdanji borci Prešernove brigade in drugih enot, pripadniki garnizije JLA ter enote teritorialne obrambe, hkrati pa so se zgrinjali

tudi Iskrini delavci, njihovi svecji in mnogi občani. Uvod sta popestrila dva padalca, ki sta odskočila z letala, ki ga je pilotiral član Iskrine ATC Milan Hrovat ter z razvitima zastavama varno pristala nedaleč od tribune.

Po raportu komandanta Prešernove brigade je zbrane pozdravil predsednik občinske skupščine Kranj Slavko Zalokar, ki je med drugim omenil velik pomen nove tovarne za gospodarski razvoj Kranja. Slavnostni govor je zatem imel predsednik CK ZKS Franc Popit, ki je posebno poudaril revolucionarno zavest bivših borcev, tovarištvo in solidarnost. Glede nove tovarne je dejal da odpiramo obrat, ki se bo s svojo visoko in moderno tehnologijo uvrstil v svetovni vrh proizvajalcev elektronske industrije. Pripomnil je tudi, da je Iskra vzor intergracijske skupnosti. Daljši izvleček iz govora objavljamo na 1. strani.

Kulturni program so uspešno izvedli Iskrini pevci in recitatorji ter godba Ljudske milice. Zatem je predsednik obč. skupščine občine Kranj Slavko Zalokar podelil priznanje občine Kranj, Francu Ahačiču za izredno in uspešno prizadevanje pri konstrukcijskem delu v kranjski tovarni, Pepci Jež za delo na vzgojno izobraževalnem področju in kranjskemu pihalnemu orkestru za 75 let glasbenega ustvarjanja. Sledil je govor predsednika DS kranjske tovarne Henrika Peternelja, ki je navzočim tolmačil potek gradnje nove tovarne, ki bo s sodelovanjem belgijske firme Bell Telephone začela s proizvodnjo najnovejših telefonskih central. (Govor je objavljen na 2. strani). Nato je vse navzoče povabil na ogled nove tovarne.

Pri vходу v tovarno je zaželel dobrodoščilo predsednik poslovnega odbora Franc Klemenčič, trak pa je prerezal Franc Pižent, pionir na področju telefonije v kranjski Iskri. V deljenih skupinah si je prek 2000 ljudi ogledalo nove proizvodne prostore.

Povabljenim gostom je v jedilnici nove tovarne govoril gl. direktor kranjske tovarne Jože Hujsa, ki se je iskreno zahvalil vsem, ki so karkoli pomagali pri gradnji nove tovarne. (Govor objavljamo na 2. strani). Predsednik kranjske občine je zatem obvestil navzoče, da je predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval glavnega direktorja kranjske Iskre Jožeta Hujsa, dipl. oec., z redom dela z zlatim vencem za uspešno vodenje podjetja in aktivno sodelovanje v organih oblasti, družbenopolitičnih organizacijah in strokovnih združenjih, ter za delo in prizadevanje ob izgradnji nove tovarne, Štefana Sušnika, dipl. inž., direktorja investicijskega področja v kranjski Iskri z redom republike z bronastim vencem za dolgoletno delo na področju investicijske izgradnje v ZP in za uspešno delo na izgradnji nove tovarne, Vinkota Zora, gradbenega tehnika z redom republike z bronastim vencem za dolgoletno delo na področju vodenja in nadziranja izgradnje industrijskih obratov Iskre ter za racionalne in ekonomične rešitve pri gradnji nove tovarne. Podelitvi odlikovanj so sledile iskrene čestitke.

(Dalje na zadnji strani)

Iskra si je izbrala pravo pot

France Popit: »Opiramo novo tovarno kranjske Iskre, ki se bo s svojo visoko in moderno tehnologijo uvrstila v svetovni vrh elektronske telefonije«.

Kranj, 28. julija — Na proslavi občinskega praznika, 30-letnice ustanovitve Prešernove brigade in svečane otvoritve nove Iskrine tovarne telekomunikacij na Laborah v Kranju je govoril predsednik CK ZKS France Popit, ki je med drugim dejal:

Slavje povezano s tradicijo

Hkratno slavje — obletnice ustanovitve Prešernove brigade, občinskega praznika in odpiranja nove tovarne Iskra — idealno povezuje revolucionarno tradicijo preteklosti s sedanostjo, starejše in mlade, ki manifestirajo svojo privrženost revoluciji, dajejo priznanje temu, kar se je dogajalo v času NOB, po vojni in čemur smo priča sedaj. Komunistom je tako pojmovanje ljudi v zadoščenju in spodbudo, hkrati pa jim daje obveznost, da stojijo s svojim delom, akcijo in pogledi še naprej na čelu revolucije, saj spomin pripadnikov slavne Prešernove brigade in drugih partizanskih enot na zmage obuja dejstvo, kako vsak uspeh povezuje komuniste z ljudskimi množicami.

Prešernova brigada zgled in spodbuda

V noči od 28. na 29. julij je pripadnost revoluciji pred 30 leti napotila mlade iz Stražišča in Kranja, da so se odzvali pozivu Komunistične

partije in Osvobodilne fronte ter odšli v partizane. Po ukazu glavnega štaba NOV in POS je bila 12. julija pred 30 leti v Davči nad Selško dolino ustanovljena 8. udarna proletarska brigada, ki je kasneje kot Prešernova brigada skoraj z gorenjskimi primorskimi in koroškimi enotami osvobajala severozahodno Slovenijo.

Oblike političnega dela v Prešernovi brigadi ter tovarištvo in morala, ki so jo ustvarili borci v medsebojnih odnosih, vse to je še danes lahko zgled in spodbuda za marsikateri delovni kolektiv ali širše delovno okolje v naši družbi.

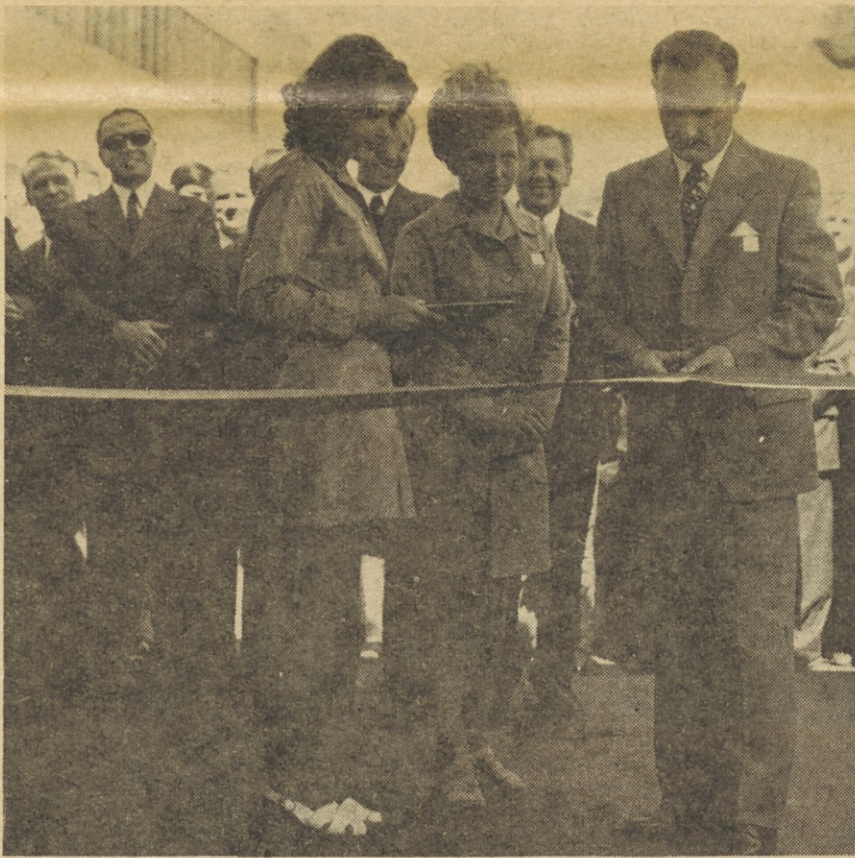
France Popit je spomnil, kaj je pred 30 leti pomenilo biti komunist. V partijo in SKOJ so v Prešernovi brigadi sprejeli v vsakem pogledu najboljše borce. Ne za privilegij, temveč za še večje in dodatne zadolžitve, za zgled v boju. »Eden glavnih namenov našega narodnoosvobodilnega boja«, je nadaljeval Popit, »pa je bil nedvomno doseči, da bodo o vseh pomembnejših vprašanjih svojega dela in življenja odločali delovni ljudje sami, brez pomoči takšnega ali drugačnega vsiljevanja skrbništva, a to je naloga, ki smo se je lotili in ki jo nameravamo v praksi uresničiti z našo ustavno ureditvijo.

Nova Iskrina tovarna — pomemben dogodek

Kot sem dejal danes praznujemo še en pomemben dogodek: odpiramo novo tovarno kranjske Iskre, tovarno, ki se bo s svojo visoko in moderno tehnologijo uvrstila v svetovni vrh proizvajalcev elektronske tele-

fonije. S tem bo, podobno kot »Sava« in nekatere druge tovarne v Sloveniji, razbijala po malo že konservativni, tradicionalni način razmišljanja in delovne navade v slovenski industriji.

(Dalje na zadnji strani)

Dolgoletni sodelavec na področju telefonije FRANC PIŽENT je pred svečano otvoritvijo nove tovarne prerezal trak pri vходу tovarne

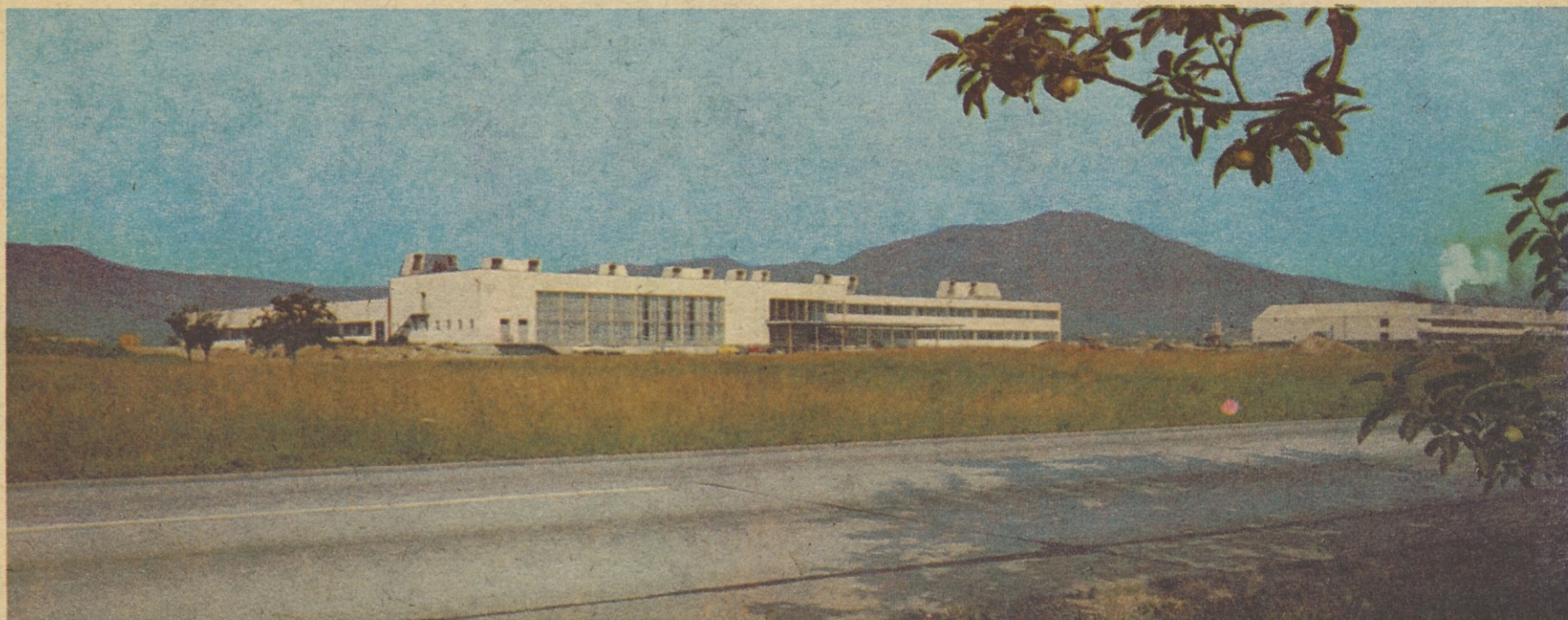
Odlikovanja predsednika republike

Kranj, 28. julija — Ob odprtju nove Iskrine tovarne telekomunikacij na Laborah je predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval glavnega direktorja Iskre — Elektromehanika Kranj Jožeta Hujsa, direktorja investicij te tovarne Štefana Sušnika in gradbenega tehnika Iskre Vinka Zora.

Plaketo mesta Kranja je prejel direktor skupnosti PTT Jugoslavije Prvoslav Vasiljevič — kot priznanje za prizadevanje pri razvoju in proizvodnji modernih telekomunikacijskih sredstev.

Odlikovanja jim je izročil predsednik Obč. skupščine Kranj, Slavko Zalokar.

(O tem bomo obširneje poročali v naslednji številki.)

Iskrina nova tovarna telekomunikacij

Tako izgleda nova tovarna, ki je po mnenju mnogih najbolj sodobna tovarna v naši državi. Gradnja je veljala 20 milijard S dinarjev. Zgrajena je bila v dobrem letu. Načrte je izdelalo podjetje Slovenijaprojekt, glavni izvajalci so bili: Projekt Kranj, IMP Ljubljana in Trimo Trebnje. V tovarni je 600 zaposlenih, v končni fazi pa računajo na 1500

Iz govora direktorja kranjske Iskre — JOŽETA HUJSA ob otvoritvi nove tovarne telekomunikacij na Laborah v Kranju

Z zadovoljstvom lahko ocenimo doslej opravljeno delo

Jože Hujs: »Prepričan sem, ker poznam in verujem v naše ljudi, da bomo naše načrte izpolnili in, da bomo ob puščanju v promet vseh tranzitnih central z dvignjeno glavo in ponosom izjavili, da je Iskra izpolnila svojo obveznost do vseh, ki so nam zaupali to veliko in zahtevno nalogo.«

Izgradnja te tovarne je samo del velike investicije, ki je bila spočeta s sprejetjem dolgoročnega plana razvoja TT omrežja Jugoslavije. Na osnovi tega načrta smo skupaj z našimi sedanji licenčnimi in poslov-

Finančna konstrukcija je obsegala poleg lastnih sredstev tudi bančna sredstva Ljubljanske banke, Exim banke iz Washingtona in sovlaganje firme BELL, našega licenčnega in s tem tudi poslovnega partnerja. Prompten odziv Ljubljanske banke in z njeno pomočjo tudi Exim banke, nam je omogočil uspešno izvedbo finančne konstrukcije v najkrajšem možnem času.

Od vsega začetka smo bili odločeni da ustvarimo sodobno novo kapaciteto z najsoodnejšo opremo in to v čim krajšem času. Kajti samo tako

Iz govora predsednika DS ISKRA Elektromehanika — Henrika Peterljeja ob otvoritvi nove tovarne telekomunikacij na Laborah v Kranju.

Nova delovna zmaga

DA SMO LAHKO ZGRADILI NOVO TOVARNO, JE ZASLUGA VSEGA KOLEKTIVA, KI SI JE Z ODREKANJEM UGODNOSTI ODLOČIL ZA DALEKOSEŽNO VLAGANJE IN SI S TEM ZAGOTOVIL LEPSHO BODOČNOST.

Delovni kolektiv Iskre Elektromehanike in Združenega podjetja Iskra ter s tem vsi delovni ljudje Slovenije slavijo z današnjim dnem veliko delovno zmago. Slovenija bo pridobila novo moderno tovarno za proizvodnjo elektronske telefonije.

To ni prva delovna zmaga Iskre. V 28 letih obstoja Iskre so delavci izbojevali nešteto delovnih zmag, ki so bile vsaka ob takratnih pogojih izredno pomembne in ki so omogočile današnjo raven Iskre. Iskra združuje danes skupno 22.530 ljudi, ki so združeni v 21 delovnih organizacijah. Iskra Elektromehanika pa zaposluje 6.200 ljudi.

Z današnjo otvoritvijo tovarne smo pridobili nove delovne prostore in nova delovna mesta. Na prostoru, kjer stoji danes tovarna, so lansko leto za prvi maj zabrneli stroji in izkopali prve kubike zemlje. Danes, po nepolnih 15 mesecih, pa bo stekla

nim partnerjem BELL TELEPHONE iz Antwerpna, nastopili na licitaciji za dobavo 13 tranzitnih in mednarodnih central za potrebe modernizacije jugoslovanskega telefonskega omrežja.

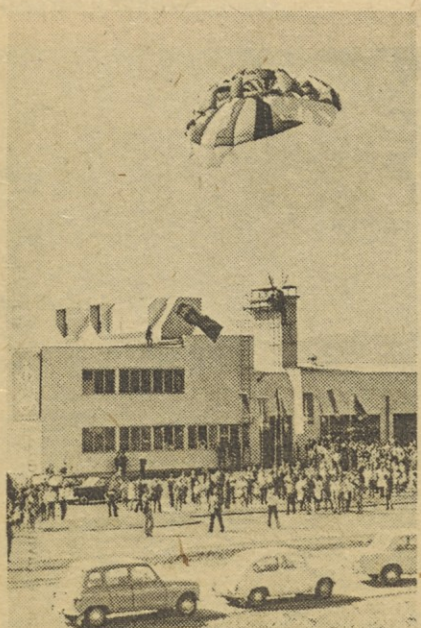
Ko so se PTT podjetja skoraj vseh republik v okviru skupnosti JPPT odločila, da nabavijo v okviru tega programa centrale najmodernejšega sistema, ki so danes v Evropi v redni proizvodnji, t. j. polelektronskega, računalniško krmiljenega sistema METACONTA 10 C, je postala ta odločitev naša pogodbeno obveza, da dobavimo take centrale v predvidenih rokih iz lastne proizvodnje.

Naš pristop k realizaciji tega projekta je imel dve smeri. Kot prvo smo takoj zagotovili šolanje in prekvalifikacijo potrebnih kadrov za nov sistem. V ta okvir lahko štejemo tudi naša skupna vlaganja v nadaljni razvoj Univerze, in njene Elektro fakultete še posebej. Kot drugo smo pripravili in sprejeli investicijske odločitve o izgradnji potrebnih kapacitet za kar najhitrejšo osvajanje sestavov in delov novega sistema.

S to osnovno investicijsko odločitvijo smo pristopili tudi k reševanju nekega drugega, za nas ravno tako pomembnega problema. To je odločitev o novi lokaciji za nadaljno ekspanzijo našega podjetja v Kranju, za katerega je prostor med železniško progo in reko Savo že davno postal pretesen.

Ob sprejemanju teh odločitev se je naš kolektiv v celoti zavedal teže odgovornosti in dalekosežnosti teh odločitev. Zavedal se je, da si v danem trenutku nismo izbrali najlažjo pot, ampak tisto, ki nam nudi najboljše možnosti za nadaljni perspektivni razvoj podjetja in s tem trajnejšo osnovo za ekonomsko in socialno varnost nas in naših potomcev.

Odločitev o izvajanju te investicije je bila sprejeta na DS pred manj kot tremi leti in pred 15. meseci se je začele izgradnja nove tovarne.

Slovesnost na Laborah sta popestrila tudi dva padalca, ki sta z razvito zastavo srečno doskočila nekaj metrov ob tovarni

2 ISKRA
Številka 28 — 4. avgusta 1973

smo lahko računali da se bomo izognili podražitvam v samem teku investiranja in zagotovili izpolnitev naših pogodbenih obveznosti do PTT podjetij. Izgleda, da smo zastavljene cilje dosegli, saj so investicijski stroški v okviru predvidenih, pa tudi proizvodnja teče po načrtanih planih.

V fazi investicij priprav smo uživali vso podporo občinskih organov pri urejanju vseh upravnih zadev v zvezi z gradnjo, kakor tudi tesno sodelovanje s projektanti Slovenija Projekta in IMP; seveda pa tudi pomoč firme BELL in njenih strokovnjakov pri projektiranju same tehnologije.

Glavni del tehnološke opreme je glede na finančni aranžman prispel iz ZDA ob konsolidacijski asistenci PANDA International Co. iz New Yorka. — Danes je oprema v glavnem že montirana, delno v teh, delno pa v produkcijskih prostorih stare tovarne.

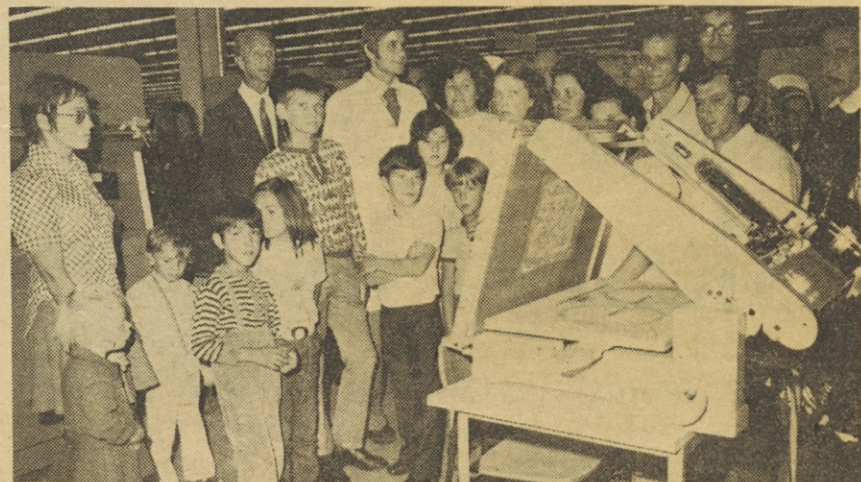
Izvajalci del: Gradbeno podjetje PROJEKT Kranj, TRIMO Trebnje

(Dalje na zadnji strani)

Kranj Labore: Fotoreportaža

Predsednik obč. skupščine Kranj Slavko Zalokar izročča — FRANCU AHACIČU nagrado mesta Kranja za dolgoletno in uspešno konstruktorsko delo v kranjski Iskri

Obiskovalci si ogledujejo novo opremo sitotiska

Slavja so se udeležile tudi enote teritorialne obrambe

Med udeleženci slavja so bili navzoči predstavniki družbenopolitičnega in javnega življenja, Jugoslovanske ljudske armade, PTT podjetij ter predstavniki belgijske firme Bell Telephone

Kulturni program so uspešno izvedli Iskrini pevci in recitatorji ter godba Ljudske milice

PREDLOG SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA o združevanju delovnih organizacij v združeno podjetje Iskra in o urejanju medsebojnih odnosov

Delovni skupnosti Iskre

Akcijski odbor daje v javno razpravo predlog samoupravnega sporazuma ZP ISKRA. Predlog temelji na tezah osnovnih izhodišč za sklenitev samoupravnih sporazumov temeljnih organizacij združenega dela o samoupravnih odnosih in integracijskih oblikah združenega dela v ZP ISKRA, predlogih novih ustavnih besedil, že dosedaj znanih zakonskih rešitvah in predlogih, podanih v javni razpravi o osnovnih izhodiščih v januarju letos. Akcijski odbor se zaveda, da ostaja, kljub iskanju najboljših variant posameznih rešitev, še mnogo stvari odprtih, nedodelanih ali dvomljivih. Smatra pa, da je predlagani tekst osnova za nadaljnje dogovarjanje in v bistvu nov pristop k organizaciji temeljnih samoupravnih odnosov v našem podjetju.

Z objavo predloga samoupravnega sporazuma nadaljujemo tradicijo ISKRE, da so vsi pomembnejši dokumenti dostopni vsem članom kolektiva, da imajo vsi možnost podati svoje mnenje. Posebej poziva akcijski odbor vse družbeno-politične organizacije v delovnih in temeljnih organizacijah združenega dela, da skupno pripravijo program razprav po delovnih skupnostih razprave organizirajo in s pomočjo strokovnih služb podajo svoja stališča.

Rok za razpravo po delovnih skupnostih poteče 1. 10. 1973. Vsi predlogi sprememb ali dopolnitev teksta morajo biti konkretni in v pisni obliki dostavljeni sekretariatu ZP ISKRA Kranj, Savska loka 4.

AKCIJSKI ODBOR ZP ISKRA

Na temelju XVI. in XIX. dopolnila k Ustavi SRS in XXI. in XXII. dopolnila k Ustavi SFRJ se delavci delovne skupnosti ISKRE, organizirani v temeljne organizacije združenega dela, odločajo, da preko svojih delovnih organizacij:

ISKRA — Industrija za telekomunikacije in elektromehanično, Kranj
ISKRA — Industrija elementov in zabavne elektronike, Ljubljana
ISKRA — Industrija EMO, Celje
ISKRA — Tovarna anten, Vrhnika
ISKRA — Tovarna električnih aparatov, Ljubljana
ISKRA — Tovarna avtoelektričnih izdelkov, Nova Gorica
ISKRA — Tovarna elektromotorjev in gospodinjstvenih aparatov, Železniki
ISKRA — Tovarna elektronskih instrumentov, Horjul
ISKRA — Tovarna gospodinjstvenih aparatov, Škofja Loka
ISKRA — Tovarna industrijske opreme, Lesce
ISKRA — Tovarna električnih merilnih instrumentov, Otočec

ISKRA — Tovarna elektronskih naprav, Ljubljana
ISKRA — Tovarna kondenzatorjev, Semič
ISKRA — Tovarna orodij, Ljubljana
ISKRA — Tovarna polprevodnikov, Trbovlje
ISKRA — Tovarna radijskih sprejemnikov, Sežana
ISKRA — Tovarna usmerniških naprav,

Novo mesto

ISKRA — Tovarna baterij ZMAJ, Ljubljana
ISKRA — Commerce, Ljubljana
ISKRA — Zavod za avtomatizacijo, Ljubljana
ISKRA — Center za avtomatsko obdelavo podatkov, Ljubljana

(v nadaljnjem besedilu: »podpisnice«)

ter z namenom in ob spoznanju, da le z združenim delom v Iskrini skupnosti lahko najuspešnejše zagotovijo možnost hitrejšega in stabilnejšega vsestranskega razvoja v gospodarsko močno, sodobno organizirano in poslovno učinkovito industrijsko podjetje, ki bo sposobno proizvajati kvalitetne izdelke na visoki ravni produktivnosti in ekonomičnosti in sposobno z dinamičnim poslovnim obnašanjem hitro in učinkovito reagirati na tržne pogoje in zahteve ter se uspešno prilagajati razmeram na domačem in tujem gospodarskem prostoru vzpostavijo:

— tako organizacijo dela in upravljanja, ki bo omogočila vsem delavcem čim bolj neposredno odločati o temeljni poslovni politiki podjetja in rezultatih dela ter razvijati oblike združevanja sredstev in razne oblike medsebojnega sodelovanja z namenom dosegati čim boljše poslovne rezultate;

— tako organizacijsko obnašanje, ki pomaga vsklajevati posamične interese delavcev s skupnimi interesi združenega podjetja kot celote, ter na teh osnovah razvijati dobre medsebojne odnose in zagotavljati večjo poslovno in socialno varnost delavcev v združenem delu;

— možnost enakopravnega vključevanja v mednarodno delitev dela z uporabo novega znanja in dosežkov lastne znanstvene misli, ki se mora razvijati z vključevanjem inovacijskih procesov v nastajanje industrijskih izdelkov, s katerimi se dopolnjuje in širi proizvodni asortiment proizvodnih enot Združenega podjetja ISKRA;

— možnost nenehne gospodarske rasti, osebnega in družbenega standarda vseh delavcev, združenih v delovni skupnosti ISKRE, in sklenejo

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

(predlog)

o združevanju delovnih organizacij v Združeno podjetje ISKRA in urejanju medsebojnih odnosov

I. UVODNE DOLOČBE

Člen 1

Delavci ISKRE, organizirani v raznih oblikah združenega dela so, sporazumni, da bodo v skladu z določbami tega sporazuma urejali:

— poslovna in medsebojna samoupravna razmerja,
— zadeve, ki jih zaradi skupnih poslovnih, gospodarskih in družbenih interesov združujejo v skupno poslovanje na ravni združenega podjetja,
— razmerja, za katera so sporazumni, da morajo biti enotno urejena,
— razmerja združenega podjetja in podpisnic do tretjih oseb.

Člen 2

Podpisnice vzpostavljajo samoupravna, poslovna in druga razmerja samo na podlagi določb in v mejah pravic in dolžnosti, dogovorjenih s tem samoupravnim sporazumom ter na njem temelječih sporazumnih in splošnih aktih.

Člen 3
V poslovnem prometu nastopajo podpisnice samostojno; v zadevah skupnega pomena in v zadevah, za katere so se podpisnice dogovorile, da jih bodo urejale skupno pa tako, kot so to določile s samoupravnim sporazumom in z drugimi dogovori.

Člen 4
Podpisnice pooblašajo delavski svet Združenega podjetja ISKRA, da zadeve, razmerja, pravice in dolžnosti, katere ta sporazum ureja, podrobneje določi s statutom in z njim predpiše tudi postopek za izvajanje tega samoupravnega sporazuma.

II. PRAVNI POLOŽAJ

Pravni položaj Združenega podjetja ISKRA

Člen 5
Združeno podjetje ISKRA je pravna oseba s sedežem v Kranju, Savska loka 4.

Člen 6
Firma združenega podjetja je: Združeno podjetje ISKRA — industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj.
Skrajšano ime je: Združeno podjetje ISKRA Kranj.

Firma v angleškem jeziku se glasi: ISKRA Z. P. Electronics, Telecommunications, Electromechanics, Automation, Components, Kranj, Yugoslavia.

Podpisnice so sporazumne, da bodo nastopale pod svojimi firmami, ki so določene z njihovimi samoupravnimi sporazumi ali statuti s tem, da je ime ISKRA začetni sestavni del teh firm.

Člen 7
Zaščitni znak Združenega podjetja ISKRA je simetrična zvezda s petimi kraki, od katerih so gornji in oba spodnja daljša, zvezda ima središče v krogu, ki ga njeni kraki simetrično sekajo, pod zvezdo pa je v krogu beseda »ISKRA« s tiskanimi črkami. Zaščitni znak in njegove dovoljene velikosti so določene s posebnim standardom.
Zaščitni znak je registriran pri Zvezni upravi za patente pod št. 15741 kot blagovna oznaka.

Člen 8
Zaščitni znak obvezno uporabljajo vse podpisnice na dopisih, žigih, izdelkih, v ekonomski propagandi in ostali poslovni dokumentaciji; poleg zaščitnega znaka ISKRE pa lahko uporabljajo tudi svoje zaščitne znake, kadar je to posebej dogovorjeno. Sklep o tem sprejme delavski svet združenega podjetja.

Člen 9
Podpisnice se obvezujejo, da bodo pri izdelkih, zgradbah, lokalih, opremi, reklamah, publikacijah, razstavah in povsod tam, kjer nastopa element zunanje estetike, uporabljale značilen stil Združenega podjetja ISKRA.

Jamstva

Člen 10
Med delovnimi organizacijami v Združenem podjetju ISKRA ni medsebojnega jamstva za obveznosti do tretjih oseb, razen v primerih, kadar se za tako jamstvo podpisnice dogovorijo s posebnim sporazumom.

Člen 11
Delovne organizacije se s pogodbo ali sporazumom dogovorijo o medsebojnem jamstvu za pokrivanje obveznosti v celoti ali do dogovorjene višine po predhodnem soglasju temeljnih organizacij združenega dela v njihovi sestavi, kadar gre za sprejemanje skupnega poslovnega rizika na osnovi uresničevanja skupno sprejetih planov, skupnega vlaganja, združevanja sredstev in drugih kreditnih in finančnih aranžmajev ter za ustanavljanje podjetij v tujini, če je ustanovitelj teh podjetij združeno podjetje.

Združeno podjetje prevzema obveznosti ali jamstva za pokrivanje obveznosti delovnih organizacij združenega podjetja v celoti ali do določene višine le na podlagi soglasja vseh temeljnih organizacij združenega dela in na njem temelječega sklepa delavskega sveta združenega podjetja.

Člen 12
Podpisnice jamčijo za obveznosti združenega podjetja, ki jih združeno podjetje sprejema na podlagi skupnega dogovora in za te obveznosti prevzamejo solidarno jamstvo, za druge obveznosti združenega podjetja, ki nastajajo neodvisno od skupnega dogovora, pa podpisnice jamčijo solidarno le do višine prispevka v sklad

skupnih rezerv združenega podjetja, ki je za podpisnice določen z vsakoletnim gospodarskim planom združenega podjetja.

Predmet poslovanja združenega podjetja

Člen 13
Predmet poslovanja Združenega podjetja ISKRA in podpisnic je proizvodnja izdelkov in naprav s področja elektronike, telekomunikacij, elektromehanike, avtomatike in elementov ter kovinske, nekovinske in kemične industrije, projektiranje, montaža in servisiranje, inženiring, notranja in zunanja trgovinska dejavnost, raziskovalno razvojna dejavnost, splošno-tehnična dejavnost, avtomatska obdelava podatkov in počitniška dejavnost. Konkretna in podrobnejša določila o predmetu poslovanja posameznih podpisnic in združenega podjetja urejajo njihovi samoupravni sporazumi oziroma njihovi statuti ali pravila.

Predstavljanje in zastopanje združenega podjetja

Člen 14
Združeno podjetje predstavlja predsednik delavskega sveta združenega podjetja in zanj podpisuje:
— samoupravne sporazume, h katerim pristopa združeno podjetje kot celota,
— statusne pogodbe in pogodbe o včlenjenju v združeno podjetje v širše asociacije,
— akte v zadevah SLO in civilne zaščite,
— akte, za katere ga posebej pooblasti delavski svet združenega podjetja.

Člen 15
Združeno podjetje ISKRA zastopa izvršilni direktor in zanj podpisuje:
— pogodbe o kreditnih in drugih finančnih aranžmajih, za katere jamči združeno podjetje kot celota,
— v zadevah v zvezi s formiranjem podjetij v tujini, če je ustanovitelj združeno podjetje,
— akte, ki po svojem značaju predstavljajo poslovno dokumentacijo združenega podjetja,
— vse akte, za katere je pooblaščen s strani delovnih organizacij ali delavskega sveta združenega podjetja,
— akte, na osnovi zakonitih predpisov.

III. ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA PODJETJA

Organizacijska struktura

Člen 16
Združeno podjetje ISKRA oblikujejo:
proizvodne organizacije:
— industrije, podjetja
— tovarne
organizacije skupnega pomena:
— Zavod za avtomatizacijo
— ISKRA-Commerce
— Banka ISKRE
— Center za avtomatsko obdelavo podatkov
delovne skupnosti:
— Strokovne službe združenega podjetja
— Počitniška skupnost Iskre.

Proizvodne organizacije

Člen 17
Proizvodne organizacije so organizacijske enote, katerih osnovna naloga je proizvodnja materialnih dobrin, ki se glede na obseg poslovne dejavnosti, velikost organizacijske enote in sestavljenost delovnega procesa, organizirajo v tovarne, podjetja ali industrije.

Člen 18
Notranjo organizacijo delovnih organizacij, kot tudi samoupravna, ekonomska in poslovna razmerja urejajo samoupravni sporazumi, ki jih sklepajo temeljne organizacije združenega dela o združevanju v delovno organizacijo, oziroma statuti delovnih organizacij, v kolikor v svoji sestavi nimajo organiziranih temeljnih organizacij združenega dela.

Branžne organizacije — industrije

Člen 19
Podpisnice sporazuma soglašajo, da je večja programska, tehnološka in poslovna povezanost enot osnova za gospodarski in organizacijski razvoj združenega podjetja. Zato se v okviru združenega podjetja pristopa k formiranju branžnih podjetij — industrij, v katera se združujejo temeljne organizacije združenega dela — specializirane proizvodne in druge enote, ki so med seboj povezane v smislu racionalne delitve dela, sorodno tehnologijo in skupnimi interesi, ki jih uresničujejo v združenem delu.

Člen 20
Podpisnice so sporazumne, da bodo takoj po podpisu tega sporazuma pristopile k pripravam za formiranje delovnih organizacij — branžnih podjetij. Vsebinske priloge ena k temu sporazumu predstavlja usmeritev oziroma predlog za razpravo o formiranju delovnih

organizacij — branžnih podjetij. Odločitve o vključitvi v branžna podjetja morajo biti sprejete najkasneje do 1. 1. 1975 na osnovi izdelanih analiz.

Člen 21
Združeno podjetje mora spremljati proces branžnega povezovanja in razvijati tovrstno iniciativo.

Organizacije skupnega pomena

Člen 22
Organizacije skupnega pomena opravljajo skupne specializirane dejavnosti. Vsa razmerja proizvodnih organizacij in teh enot morajo biti urejena tako, da je zagotovljeno medsebojno vplivanje pri načrtovanju poslovne dejavnosti, delitev rezultatov skupnega dela in prevzemanje skupnih poslovnih rizikov. Udeležba na ustvarjenem rezultatu in riziku mora biti odvisna od vloženega dela.

Člen 23
Delavci proizvodnih temeljnih organizacij združenega dela — podpisnic so sporazumni, da je izvajanje raziskovalnih tržnih funkcij kot sestavin enotnega delovnega procesa trajni interes in potreba celotne delovne skupnosti združenega podjetja in trajna obveznost podpisnic tega sporazuma.

Člen 24
Proizvodne organizacije, sklepajo z Zavodom za avtomatizacijo, Iskra Commerce in Centrom za avtomatsko obdelavo podatkov posebne sporazume, kratkoročne in dolgoročne poslovne pogodbe ali dogovore, s katerimi podrobneje urejajo medsebojna razmerja, vendar pa morajo ti akti v celoti upoštevati določila čl. 22 in čl. 23 tega sporazuma.

Člen 25
Organizaciji Zavod za avtomatizacijo in Iskra Commerce sta dolžni, da s samoupravnim sporazumom o združevanju temeljnih organizacij združenega dela v delovno organizacijo in drugih splošnih aktih, urede svoje notranje odnose tako, da bodo v celoti upoštevana določila tega sporazuma.

Člen 26
Strokovne službe združenega podjetja in Počitniška skupnost morajo v statutih in drugih temeljnih aktih s posebnimi določili urediti urejanje skupnih interesov, ki zadevajo skupne interese teh organizacijskih enot z ostalimi podpisnicami sporazuma. Delavski svet združenega podjetja na ta določila daje soglasje. Določila teh aktov šele s tem aktom pridobijo pravno veljavnost.

Zavod za avtomatizacijo

Člen 27
Zavod za avtomatizacijo je skupna organizacija, ki opravlja in razvija znanstveno raziskovalno dejavnost Združenega podjetja ISKRA in mora z znanstvenimi dognanji in inovacijami prispevati k aplikaciji le-teh v neposrednem proizvodnem procesu.
Zavod deluje samostojno, vendar pa mora biti njegova dejavnost v skladu s programi razvoja združenega podjetja.

Člen 28
Zavod za avtomatizacijo je raziskovalna organizacija Združenega podjetja ISKRA, ki predvsem opravlja:
— usmerjene raziskave po sprejetem programu združenega podjetja,
— usmerjene raziskave po pogodbah s posameznimi proizvodnimi organizacijami združenega podjetja,

— razvoj izdelkov po pogodbah s posameznimi proizvodnimi organizacijami združenega podjetja,
— druge intelektualne in proizvodne storitve.

Člen 29
Usmerjene raziskave so osnovna dejavnost Zavoda za avtomatizacijo. Izvaja jih po programu, ki ga Zavod za avtomatizacijo in druge podpisnice sporazuma preko odbora za razvoj in program sprejmejo na delavskem svetu združenega podjetja.

Zavod za avtomatizacijo sodeluje tudi v pripravah strokovnih odločitev z analizami tendenc razvoja tehnike in s predlaganjem inovacij. Pri tem pa se Zavod za avtomatizacijo povezuje tudi z ostalimi znanstvenimi institucijami.

Člen 30
Za celovitost inovacijskega procesa so v delovanje Zavoda za avtomatizacijo vključene skupne splošne tehnične službe, ki delujejo po programu, ki se sprejema na ravni združenega podjetja. Program teh dejavnosti mora temeljiti na potrebah delovnih organizacij in na možnosti njegove realizacije.

Člen 31
Razvoj izdelkov izvaja Zavod za avtomatizacijo v obsegu, ki mu ga poverijo proizvodne temeljne organizacije združenega dela oziroma delovne organizacije. V tem primeru mora Zavod za avtomatizacijo svojo razvojno dejavnost organizirati tako, da bo razvojno delo usmerjeno na proizvodne temeljne organizacije združenega dela, oziroma na delovne organizacije,

zaradi vzpostavljanja medsebojnih razmerij pri načrtovanju razvojnega dela, udeležbe pri rezultatih dela in sprejemanju poslovnega rizika.

Konkretna določila o teh razmerjih urejajo pogodbe o sodelovanju med proizvodnimi temeljnimi organizacijami združenega dela, oziroma delovnimi organizacijami in Zavodom za avtomatizacijo.

Člen 32

Trajni interes podpisnik spoznava je, da se v Združenem podjetju ISKRA intenzivno razvijajo inovacijski procesi, ki omogočajo nadaljnji napredek ISKRE na področju osvajanja nove tehnike in sodobne tehnologije. Zato so podpisnice sporazumne, da trajno zagotavljajo sredstva za to dejavnost.

Za dejavnosti, ki jih v tem procesu opravlja Zavod za avtomatizacijo, sklepajo podpisnice z Zavodom za avtomatizacijo dolgoročne sporazume ali konkretne pogodbe, ki morajo upoštevati načela, katera urejajo medsebojno ekonomsko in poslovno povezanost na osnovi čistih računov. Ta načela so zlasti:

— skupno določanje cene raziskovalno razvojnih storitev, ki jih Zavod za avtomatizacijo uporablja za podpisnice,

— merila za delitev presežnega dohodka, ki ga je Zavod za avtomatizacijo soustvaril s svojim delom pri sodelovanju v inovacijskih procesih,

— merila za delitev poslovnega rizika,

— obveznosti v pogledu kvalitete raziskav, razvojnih storitev ter financiranja in rokov,

— obveznosti za vlaganje sredstev v širjenje raziskovalno razvojnih kapacitet,

— merila za stimulacijo za doseganje čim boljših delovnih rezultatov.

Člen 33

Razvojno raziskovalna dela, izdelovanje specialnih izdelkov ter druge storitve Zavod za avtomatizacijo lahko prodaja naročnikom izven ISKRE samo v soglasju z odborom za razvoj in program.

Člen 34

Podrobnejša določila o organizaciji Zavoda za avtomatizacijo vsebuje statut ali samoupravni sporazum Zavoda za avtomatizacijo, ki ne sme biti v nasprotju z določili tega sporazuma.

ISKRA — Commerce

Člen 35

Podpisnice se s tem samoupravnim sporazumom — govorijo, da opravljane tržnih funkcij trajnega pomena poverijo skupni organizaciji ISKRA — Commerce.

Podpisnice se ob odločitvi o združevanju v branžna podjetja — industrije, odločijo tudi o tem, ali bodo branžno prodajo še v naprej poverile ISKRA — Commerce ali pa bodo ta del tržnih funkcij — branžno prodajo, opravljale same.

Realizacija odločitve o tem, da bodo branžno prodajo opravljale same, pa ne sme prizadeti skupno opravljanje ostalih tržnih funkcij, za katere so se podpisnice odločile, da jih bodo opravljale v skupni organizaciji ISKRA — Commerce.

ISKRA — Commerce mora zagotoviti enoten koncept tržne usmeritve združenega podjetja, da se s tem omogoči enoten in učinkovit nastop ter trajno prisotnost združenega podjetja kot celote na domačem in tujih trgih.

Člen 36

Podpisnice so se sporazumele, da ISKRA — Commerce kot skupna organizacija opravlja naslednje tržne funkcije trajnega pomena za vse podpisnice: zunanjetrgovinsko dejavnost, maloprodajo preko Iskrine trgovske mreže, servisne storitve, montažno dejavnost, inženiringe in vse druge dejavnosti, v katere so potrebna trajna in srednjeročna vlaganja v materialna sredstva in v kadre. Dejavnost ISKRA — Commerce je usmerjena v obvladovanje domačega in tujih trgov, znotraj pa mora biti organizirana tako, da bodo organizacijske enote ISKRA — Commerce usmerjene na proizvodne temeljne organizacije združenega dela oziroma delovne organizacije zaradi vzpostavljanja medsebojnih razmerij in odvisnosti pri načrtovanju trgovske dejavnosti, udeležbe pri rezultatih dela in sprejemanju poslovnega rizika.

Konkretna določila o teh razmerjih urejajo sporazumi oziroma dolgoročne pogodbe o sodelovanju med proizvodnimi temeljnimi organizacijami združenega dela oziroma delovnimi organizacijami in ISKRA — Commerce.

Člen 37

Zaradi zagotovitve trajne in enotne prisotnosti združenega podjetja na tržiščih se delavci v delovnih skupnostih združenega podjetja in ISKRA — Commercea dogovorijo, da bodo medsebojna razmerja urejali z dolgoročnimi pogodbami in trajno vlagali potrebna sredstva za vzdrževanje in širjenje enotne trgovske mreže združenega podjetja, doma kot v tujini.

Medsebojna razmerja med podpisnicami in ISKRA — Commerce urejajo dolgoročni sporazumi ali pogodbe, ki morajo upoštevati načela, ki trajno urejajo medsebojno ekonomsko in poslovno povezanost na osnovi čistih računov. Ta načela so zlasti:

— skupno določanje prodajne cene, v katero so vključeni vsi stroški (material, sredstva, razvoj, proizvodnja, prodaja);

— merila za delitev skupno ustvarjenega dohodka po načelu vloženega dela in sredstev, ter merila za vlaganje v razširjeno reprodukcijo (v razvoj, proizvodnjo in prodajo);

— merila za delitev poslovnega rizika;

— medsebojne obveznosti za količine, kvaliteto izdelkov in storitev ter izpolnjevanje rokov;

— obveznosti za vlaganje sredstev v razvoj, proizvodnjo in prodajo;

— medsebojne obveznosti glede naročanja ter kratkoročnega in srednjeročnega planiranja;

— merila za medsebojno stimulacijo za doseganje čim boljših poslovnih rezultatov.

Člen 38

Podpisnice so dolžne tudi v primerih, ko sklepajo samostojno določene posle, upoštevati interese drugih delovnih organizacij združenega podjetja in celovitost skupnega opravljanja tržnih funkcij.

V spornih primerih je podpisnica dolžna dobiti soglasje odbora za marketing.

Samostojno sklepanje poslov pa ne obvezuje podpisnice, da povrne dejanske stroške, ki jih je imela ISKRA — Commerce pri pridobivanju teh poslov in plačila tistega dela prispevka za vzdrževanje in širjenje enotne trgovske mreže združenega podjetja doma in v tujini, ki se plačuje iz provizije.

Člen 39

Iskra — Commerce opravlja naslednje dejavnosti:

— prodajo, uvoz in izvoz izdelkov, polizdelkov, rezervnih delov, opreme in surovin,

— posredovanje prodaje in nakupa licenc in drugih intelektualnih storitev na domačem in tujih trgih,

— skupne nabave surovin na domačem trgu,

— projektiranje, instaliranje, montaža, vzdrževanje in servisiranje naprav in izdelkov,

— izvajanje inženiringa, opravljanje zastopniških poslov, opravljanje investicijskih poslov, posredovanje v zunanjetrgovinskem prometu, skladiščenje blaga ter opravljanje carinskih in speditorskih poslov.

Iskra — Commerce opravlja tudi druge komercialne posle na podlagi naročil podpisnic.

Člen 40

Iskra — Commerce lahko opravlja prodajno in nabavno dejavnost tudi za tretje osebe, če je to v soglasju s poslovno politiko združenega podjetja. Soglasje za take odločitve daje odbor za marketing.

Člen 41

Podpisnice so soglasne, da poverijo ustanavljanje in vodenje poslovanja trgovinskih organizacij (firm in predstavništve) Iskra — Commerceu po programu, ki ga sprejema delavski svet ZP.

Člen 42

Podpisnice so sporazumne, da ima nadzor nad inozemskimi trgovskimi organizacijami Iskre nadzorni organ, ki ga imenuje delavski svet ZP.

Rezultati poslovanja inozemskih trgovskih organizacij Iskre morajo biti v periodičnih obračunih in zaključnem računu ISKRA — Commercea prikazani posebej. Za delitev dohodka, ki ga dosežejo s svojim poslovanjem te trgovske organizacije, veljajo ista merila kot za ostale dejavnosti ISKRA — Commercea.

Banka ISKRE

Člen 43

Podpisnice sporazuma soglašajo, da ustanovijo Banko ISKRE kot posebno organizacijo skupnega pomena in jo organizirajo tako, da bo s tem začel proces razvijanja oblik, pridobivanja in združevanja sredstev za urednjevanje poslovnih interesov na principih optimalnosti gospodarjenja z združenimi sredstvi. V skladu z razvojem združenega podjetja in z nastankom ustreznih pogojev bo banka prevzemala tudi dodatne funkcije v smislu oblikovanja industrijsko-komercialne banke Združenega podjetja ISKRA.

Banko ISKRE ustanovijo podpisnice in druge organizacije združenega dela, ki se temu sporazumu pridružijo s posebnim samoupravnim sporazumom o ustanovitvi Banke ISKRE (v nadaljevanju: »ustanoviteljice«). Ustanoviteljice v Banki ISKRA združujejo svoja sredstva in upravljajo Banko ISKRE skladno z zakonom, samoupravnim sporazumom o ustanovitvi banke in statutom Banke ISKRA, ki mora biti v skladu s tem sporazumom.

Člen 44

Ustanoviteljice združujejo v Banki ISKRE svoja sredstva skladov in druga prosta sredstva, s pravico odločanja o plasmaju teh sredstev ter s pravico na udeležbi na dohodku oziroma izgubi, ki se s temi sredstvi ustvari.

Odločitve o finančnih tokovih in uporabi sredstev v Banki ISKRE so v pristojnosti ustanoviteljic.

Člen 45

Banka ISKRE organizira v skladu z zakonskimi določili hranilno službo.

Člen 46

Poslovanje Banke ISKRE določata ta sporazum in pravila Banke ISKRE.

Člen 47

Banka ISKRE opravlja naslednje funkcije:

— gotovinski in negotovinski plačilni promet po nalogu ustanoviteljic,

— vodi devizne račune ustanoviteljic,

— organizira in vodi hranilno kreditno službo za delavce v Iskri,

— organizira zbiranje namenskih sredstev,

— združuje sredstva za skupne naložbe,

— po pooblastilu nastopa kot garant do finančnih institucij in v medsebojnih odnosih ustanoviteljic,

— najema in posreduje kredite,

— po pooblastilu ustanoviteljic najema in posoja kredite,

— opravlja po naročilu ustanoviteljic strokovne storitve in sicer:

— kontrolo koriščenja kreditov,

— bonitetno službo,

— interno finančno kontrolo,

— sodeluje pri določanju pogojev za realizacijo skupnih naložb med ISKRO in domačimi ter tujimi partnerji.

Člen 48

Banka ISKRE v imenu ustanoviteljic opravlja promet:

— z združenimi sredstvi,

— s sredstvi, ki so v obliki kreditov pridobljena s strani zunanjih kreditorjev,

— s sredstvi, ki so zbrana na podlagi internih posojil ali hranilnih vlog,

— z drugimi sredstvi, ki jih zbira pri svojem poslovanju.

Člen 49

Za sredstva, ki jih Banka Iskre združuje, vodi tekočo evidenco po vrstah in virih.

Banka ISKRE dostavlja ustanoviteljicam dnevne izpiske iz njihovih žiro računov, deviznih računov, računov rezervnih in ostalih skladov.

Člen 50

Banka ISKRE opravlja za ustanoviteljice externi in interni plačilni promet le na osnovi nalogov ustanoviteljic. Ustanoviteljice prosto razpolagajo s sredstvi na svojih žiro računih, razen v primerih, kadar so omejitve določene z zakonom ali s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi Banke ISKRA.

Člen 51

Podpisnice so sporazumne, da bodo v samoupravnem sporazumu o ustanovitvi banke ISKRE določile način in obseg razpolaganja s prostimi sredstvi ustanoviteljic.

Člen 52

Ustanoviteljice prevzemajo neposredno odgovornost za svojo likvidnost, s tem pa tudi neposredno odgovornost, da pravočasno zagotovijo sredstva za izplačila zakonskih obveznosti, izplačila menic in akceptnih nalogov, izplačila osebnih dohodkov in njih prispevkov in ostala izplačila, ki izvirajo iz njihovega poslovanja.

Člen 53

Banka ISKRE posluje v imenu Iskre in za račun ustanoviteljic ali v imenu in za račun ustanoviteljic.

Člen 54

Banko ISKRE upravlja zbor banke, v katerega delegirajo delavski sveti ustanoviteljic po enega člana. Mandatna doba zbora banke traja 2 leti.

Člen 55

Zbor banke izvoli izmed svojih članov 7—9 članski izvršilni odbor Banke ISKRE. Mandatna doba članov izvršilnega odbora traja eno leto.

Člen 56

Individualni izvršilni organ banke je direktor. Imenuje ga zbor banke na osnovi razpisa.

Člen 57

Poslovanje Banke ISKRE urejajo splošna pravila, ki jih sprejme zbor banke z 2/3 večino vseh delegatov.

Člen 58

Delavski svet Združenega podjetja ISKRA sprejema poslovne smernice za delo Banke ISKRE in daje soglasje k programom kreditne politike.

Odločitve zbora banke morajo temeljiti na skupno sprejeti politiki združenega podjetja, na sprejetih kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih poslovnih ciljih in programskem razvoju, tako združenega podjetja kot ustanoviteljic v skladu z družbenim planom SRS in SFRJ in težnjami za razvoj sodobne tehnologije in uspešno uveljavljanje na domačem in tujem gospodarskem prostoru.

Center za avtomatsko obdelavo podatkov

Člen 59

Podpisnice, ki so se odločile, da bodo avtomatsko obdelavo podatkov opravljale skupno, ustanovijo v ta namen organizacijo — Center za avtomatsko obdelavo podatkov.

Center za avtomatsko obdelavo podatkov opravlja tudi avtomatsko obdelavo podatkov za potrebe Združenega podjetja ISKRA kot celote.

Člen 60

Ustanoviteljice določijo naloge in pristojnosti Centra za avtomatsko obdelavo podatkov ter medsebojna razmerja s samoupravnim sporazumom.

Člen 61

Podpisnice, ki so vložile sredstva v republiški računski center, se sporazumejo, da bodo s temi sredstvi skupno upravljale.

Strokovne službe ZP

Člen 62

Za koordiniranje skupnih interesov, načrtovanje razvoja celotnega integracijskega sistema Iskre, za izvrševanje skupno sprejetih odločitev in izvajanje sklepov delavskega sveta ZP ter opravljanje ostalih skupnih zadev, ki izvirajo iz narave ZP, organizirajo podpisnice Strokovne službe ZP.

Člen 63

Dejavnosti Strokovnih služb ZP so organizirane v naslednjih področjih:

1. Programsko razvojno področje, ki opravlja naslednje naloge:

- programiranje raziskovalno razvojne dejavnosti,
- programiranje proizvodne usmeritve,
- programiranje in usmerjanje splošno tehnične dejavnosti.

2. Področje za kvaliteto in zanesljivost, ki opravlja naslednje naloge:

- usmerjanje, koordiniranje in nadzor nad ravni kvalitete in zanesljivosti izdelkov,
- usmerjanje, koordiniranje in nadzor služb za kvaliteto in zanesljivost.

3. Ekonomsko finančno področje, ki opravlja naslednje naloge:

- ekonomske raziskave in analize za ZP in za posamezne delovne organizacije,
- gospodarsko planiranje in analize rezultatov poslovanja in posameznih naložb,
- zasledovanje in nadzor izvajanja finančne politike,

— izdelovanje investicijskih in ostalih ekonomskih elaboratov za ZP in za delovne organizacije po njihovem naročilu,

— analize in ocene investicijskih in ekonomskih elaboratov, ki jih izdelujejo delovne skupnosti v ZP ali zunanje institucije.

— knjigovodstvo in računovodstvo za združeno podjetje.

4. Področje za marketing, ki opravlja naslednje naloge:

- sodelovanje in organiziranje raziskave tržišč,
- informativna dejavnost in stiki z javnostjo,
- usmerjanje institucionalne propagande,
- industrijsko oblikovanje.

5. Organizacijsko področje, ki ima naslednje naloge:

- razvoj organizacijskega sistema ZP,
- razvijanje poslovno informacijskega sistema v ZP,

— usmerjanje in koordiniranje avtomatske obdelave podatkov.

6. Kadrovsko socialno področje, ki opravlja naslednje naloge:

- raziskave in analize kadrovskega pojavov,
- usmerjanje sistemov nagrajevanja in izobraževanja,
- izvajanje ustanoviteljskih pravic do Šolskega centra Iskre,

— usmerjanje delovne rekreacije.

7. Sekretariat, ki opravlja naslednje naloge:

- sekretarske posle za ZP,
- razvijanje samoupravnega sistema v ZP,
- opravljanje pravnih poslov za ZP,
- opravljanje splošnih poslov za Strokovne službe ZP,

— računovodstvo za Strokovne službe ZP,

— opravljanje zadev s področja SLO,

— opravljanje zadev s področja varstva pri delu.

Člen 64

Strokovne službe ZP predstavlja in vodi izvršilni direktor ZP.

Dejavnost Strokovnih služb usmerjajo in nadzorujejo ustrezni kolektivni izvršilni organi delavskega sveta ZP.

Člen 65

Strokovne službe ZP morajo biti organizirane tako, da zagotavljajo uspešno izvajanje nalog. Strokovne službe sodelujejo z zunanjimi institucijami (univerze,

gospodarska zbornica, banke, raziskovalni inštituti, interesne skupnosti itd.), da bi s tem zagotovile neposredno sodelovanje pri kreiranju pogojev delovanja pri sprejemanju ustreznih rešitev iz skupnih interesnih področij.

Člen 66

S samoupravnim sporazumom ali s posebno pogodbo med delovno skupnostjo Strokovnih služb in delavskim svetom Združenega podjetja Iskra se podrobneje določijo medsebojne pravice in dolžnosti, pravice in odgovornosti delavcev Strokovnih služb ter način uveljavljanja le teh.

Počitniška skupnost Iskre

Člen 67

Počitniška skupnost ISKRE je delovna skupnost, ki so jo ustanovile vse delovne organizacije ZP, da opravlja za delavce ZP, njihove svojce, upokojujence in štipendiste ISKRE naslednje naloge:

— organizira in nudi počitniške storitve v Iskrinih in tujih počitniških domovih, kampih in drugih turističnih centrih,

— organizira izlete, ekskurzije in druge rekreativne prireditve.

Člen 68

Dejavnost Počitniške skupnosti vodi svet Počitniške skupnosti, v katerega imenujejo podpisnice sporazuma po enega delegata. Mandatna doba člana sveta Počitniške skupnosti traja 2 leti.

Člen 69

Organizacijo delovanja Počitniške skupnosti urejajo splošna pravila, ki jih sprejema svet Počitniške skupnosti.

Na splošna pravila Počitniške skupnosti daje soglasje delavski svet ZP.

Šolski center

Člen 70

Podpisnice so soustanoviteljice Šolskega centra ISKRE, ki je samostojna delovna organizacija izven Združenega podjetja ISKRA in opravlja izobraževalno dejavnost za potrebe Iskrine skupnosti.

Ustanoviteljske pravice do Šolskega centra ISKRE izvaja Združeno podjetje ISKRA.

IV. MEDSEBOJNI EKONOMSKI ODNOSI

Splošna načela

Člen 71

Podpisnice se s tem samoupravnim sporazumom dogovorijo, da se bodo v medsebojnem poslovanju in v poslovanju navzven ravnale po naslednjih načelih:

1. da bodo skupno definirale poslovne cilje in poslovno politiko ZP ter svoje poslovanje vskladile s tako oblikovanimi skupnimi interesi;

2. da bodo v poslovanju navzven zagotavljale enoten nastop ZP tako, da bodo medsebojno koordinirale in povezovalle posle, kadar s takim ravnanjem dosežejo večje ugodnosti za ZP kot celoto;

3. da bodo v medsebojnem poslovanju uveljavljale ekonomske in tržne zakonitosti, z dogovorjeno predkupno pravico in s pravico največjih ugodnosti, v prometu s proizvodi, storitvami, industrijsko lastnino in s sredstvi;

4. da bodo vselej, kadar je to gospodarsko utemeljeno in tehnično možno, medsebojno poslovanje izvajale brez posrednikov;

5. da si samovoljno ne bodo prevzemale poslov, ki spadajo v dejavnost druge podpisnice;

6. da bodo uporabljale dogovorjeno tehniko obratovanja in poslovanja;

7. da bodo reševale medsebojne spore preko interne arbitraže.

Člen 72

Podpisnice poslujejo samostojno in prevzemajo vso odgovornost za ekonomičnost poslovanja ter za izpolnitev planiranih nalog in poslovnih ciljev.

Podpisnice sprejemajo poslovno politiko, ki izraža skupne interese in cilje združenega podjetja in posameznih delovnih organizacij s programom razvoja, srednjeročnim programom in letnim gospodarskim planom.

Člen 73

Podpisnice se dogovorijo, da bodo potrebe za svoje poslovanje, ki so predmet poslovanja združenega podjetja, krile prvenstveno s naročili pri ustreznih podpisnicah, le v izjemnih primerih pa tudi izven združenega podjetja, če je to za podpisnico — naročnika ugodnejše in če to ne nasprotuje skupni politiki in ciljem združenega podjetja. V teh izjemnih primerih je potrebno informirati podpisnico — dobavitelja.

Člen 74

Podpisnice se obvezujejo, da bodo izdelki, storitve in ostale dejavnosti podpisnic na kvalitetni ravni, ki zagotavlja optimalne rezultate in uspešen konkurenčni nastop na tržišču.

Člen 75

Podpisnice se obvezujejo, da bodo izvajale dejavnosti skupnega pomena preko za to organiziranih skupnih organizacij in s tem prevzemajo obveznosti, da jim zagotovijo materialne pogoje delovanja.

Člen 76

Podpisnice so dolžne v samoupravnih sporazumih, dolgoročnih in letnih pogodbah ter drugih aktih zagotoviti realizacijo teh načel in poslovnih ciljev.

Sredstva

Člen 77

Upravljanje z družbenimi sredstvi je v celoti v pristojnosti temeljnih organizacij združenega dela, kar vključuje tudi tista sredstva, ki so jih temeljne organizacije združenega dela s samoupravnimi sporazumi izdvojile z namenom, da jih bodo upravljale skupno v svojih delovnih organizacijah, organizacijah skupnega pomena in združenem podjetju.

Upravljanje z družbenimi sredstvi mora biti v skladu z načelom dobrega gospodarjenja in v skladu z zakonitimi predpisi in s tem sporazumom.

Dohodek in delitev dohodka

Člen 78

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela pridobivajo dohodek, ki v celoti pripada temeljnim organizacijam združenega dela, upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije ter odločajo o dohodku, ki ga kot del skupnega družbenega dohodka ustvarijo.

V svojem in skupnem interesu delijo delavci dohodek po načelu delitve po delu in solidarnosti ter v skladu z zakonitimi predpisi, samoupravnimi sporazumi in drugimi splošnimi akti.

Člen 79

Pri odločanju o delitvi dohodka so delavcem organizacij združenega dela vodilo njihovi trajni, posamični in skupni interesi ter potrebe po razširjanju materialnih osnov, zaradi česar morajo upoštevati zlasti to, da:

a) dohodek, ki ga delovne organizacije skupaj dosežejo z delitvijo dela in sredstev, delijo med seboj v razmerju vložnega dela in sredstev;

b) zagotovijo vlaganje sredstev v razširjanje materialnih osnov za nadaljnji gospodarski razvoj temeljnih organizacij združenega dela, delovnih organizacij, organizacij skupnega pomena in združenega podjetja kot celote;

c) zagotovijo sredstva za skladno rast osebnih dohodkov sredstev skupne porabe, življenjskega standarda delavcev, notranjih in zunanjih rezerv ter sredstva za pokrivanje potreb širših družbenih skupnosti.

Člen 80

Zaradi izvajanja skupne poslovne politike in da bi zagotovili enotna merila za ugotavljanje poslovnih uspehov kakor tudi zaradi zagotovitve enakega položaja delavcev glede osebnih dohodkov in nadomestil, se podpisnice sporazuma obvezujejo, da bodo dohodek delile v skladu z ustvarjenimi rezultati in v skladu s sprejetimi določili v gospodarskem planu ZP ISKRA Kranj. Podpisnice se s tem zavezujejo, da bodo sklenile samoupravni sporazum o delitvi osebnih dohodkov in o načelih za delitev dohodka.

Ugotavljanje izgube in odgovornost za izgubo

Člen 81

Podpisnica, ki ugotovi, da je v posameznem obračunskem obdobju po zakonskih predpisih poslovala z izgubo mora preko samoupravnega organa podvzeti enega izmed naslednjih ukrepov:

1. sestaviti sanacijski program in uvesti postopek za sanacijo;

2. predlagati uvedbo postopka za prisilno poravnavo;

3. predlagati uvedbo postopka za stečaj.

V primeru, da se podpisnica, ki posluje z izgubo, ne ravnja po določilih tega člena, ima delavski svet združenega podjetja dolžnost in pravico, da sam uvede enega izmed zgoraj navedenih ukrepov.

Člen 82

Podpisnica si v primeru izgube lahko pridobi sredstva iz svojega rezervnega sklada, od drugih podpisnic in iz sredstev sklada skupnih rezerv združenega podjetja, če je izvedla ukrepe iz člena 81. tega sporazuma. Podpisnica pa je dolžna, da pridobi za pokrivanje izgube tudi sredstva iz drugih virov (sredstva družbenopolitičnih skupnosti, občine, republike in drugod).

Podpisnice se s tem sporazumom dogovorijo, da bodo po načelu solidarnosti pomagale v okviru ekonomskih možnosti podpisnic, ki posluje z izgubo.

Združevanje sredstev v ZP

Člen 83

Za dosego skupnih ciljev in za večjo poslovno varnost združujejo podpisnice del svojih sredstev na ravni združenega podjetja. Ta sredstva so:

- a) Skupni skladi:
  - sklad skupnih rezerv
  - znanstveno-raziskovalni sklad
  - sklad za marketing dejavnost
  - sklad za osvajanje tujih tržišč
  - sklad za kadre.

b) Sredstva za opravljanje skupnih dejavnosti:

- strokovne službe
- počitniška skupnost.

Podpisnice se lahko dogovorijo tudi za druge oblike združevanja sredstev za določene namene oz. za skupne naložbe.

S pravili skladov, ki jih sprejme delavski svet združenega podjetja, se uredi njihovo poslovanje.

a) Skupni skladi

Člen 84

Podpisnice združujejo sredstva v skladu skupnih rezerv za premostitve gospodarskih težav v posameznih temeljnih organizacijah združenega dela, njihovih delovnih organizacijah in združenem podjetju kot celoti, da si medsebojno zagotavljajo večjo socialno varnost.

Višina sredstev tega sklada se določi z vsakoletnim gospodarskim planom združenega podjetja.

Sklad skupnih rezerv se formira po naslednjih kriterijih:

- 1/4 vseh temeljnih organizacij združenega dela po enakih deležih,
- 1/4 na osnovi povprečno vezanih obratnih sredstev v preteklem letu,
- 1/4 na osnovi doseženega dohodka v preteklem letu,
- 1/4 na osnovi izplačanih bruto osebnih dohodkov v preteklem letu.

V ta sklad vlagajo podpisnice tudi sredstva v višini 2/3 tistih sredstev, ki naj bi jih sicer odvajale v republiški in občinski rezervni sklad (v primeru tako predlaganega zakonskega določila).

V ta sklad se stekajo tudi sredstva, ki dotekajo na osnovi uveljavljanja regresne pravice združenega podjetja do posameznih temeljnih organizacij združenega dela oziroma delovnih organizacij iz razlike pri obračunu davka na osebne dohodke po samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Ta sklad upravlja delavski svet združenega podjetja oziroma organ, ki ga za to delavski svet pooblasti.

Sredstva tega sklada se dajejo praviloma kot posojilo.

Znanstveno — raziskovalni sklad

Člen 85

Za financiranje znanstveno-raziskovalnega dela in splošno-tehnično dejavnost se podpisnice sporazumejo, da formirajo znanstveno-raziskovalni sklad.

Osnove za formiranje tega sklada so:

- a) Za znanstveno-raziskovalno delo:
  - odstotek od planiranega obsega realizacije za tekoče leto.
- b) Za splošno-tehnično dejavnost:
  - 30 % po enakih delih za vse temeljne organizacije združenega dela,
  - 70 % na osnovi povprečnega doseženega dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela v zadnjih 3 letih.

Višina sredstev tega sklada za splošno-tehnično dejavnost se določi z vsakoletnim gospodarskim planom na osnovi programa združenega podjetja. S skladom upravlja kolektivni izvršilni organ delavskega sveta združenega podjetja — odbor za program in razvoj.

Člen 86

Dodeljena sredstva iz sklada splošnotehnične dejavnosti so namenska posojila vse dotlej, dokler poraba teh sredstev ni upravičena z izvršenimi nalogami po odobrenem programu.

Rezultati dela, ki so bili financirani iz sredstev sklada za splošno-tehnično dejavnost, so skupni in jih koristijo vse temeljne organizacije združenega dela neodplačno.

Člen 87

Sredstva sklada za znanstveno-raziskovalno delo se razdeljujejo na osnovi raspisa za izvršitev znanstveno-raziskovalnih nalog.

Sredstva sklada za znanstveno-raziskovalno delo razdeljuje odbor za program in razvoj.

Iz sredstev sklada za znanstveno-raziskovalno delo se odobravajo predvsem sredstva za dolgoročne znanstvene raziskave, ki so v skupnem interesu. V izjemnih primerih in pod pogojem, če ima sklad prosta sredstva, jih lahko daje tudi podpisnicam tega sporazuma za izvršitev določene raziskovalne naloge za njene potrebe, in to kot posojilo.

Z rezultati opravljenih nalog s področja znanstvenih raziskav upravlja odbor za program in razvoj.

Odbor za program in razvoj odstopa pravico uporabe rezultatov raziskav posameznim zainteresiranim delovnim organizacijam proti plačilu po realni vrednosti, ki je lahko enkratno, v obliki kredita ali v obliki rojalitija. Sredstva, ki se zbirajo iz odpradaje rezultatov znanstvenih raziskav, se ponovno stekajo v znanstveno-raziskovalni sklad z namenom, da se tako povečujejo sredstva sklada.

Sklad ima svoj pravilnik, s katerim ureja svoje poslovanje in pogoje za kreditiranje, ki ga sprejme delavski svet združenega podjetja.

Sklad za marketing dejavnost

Člen 88

Za financiranje marketing dejavnosti se podpisnice sporazumejo, da organizirajo sklad za marketing dejavnost.

Iz sklada za marketing dejavnost se financirajo predvsem:

— raziskave tržišč, institucionalna propaganda, stiki z javnostjo in razvoj hišnega stila.

Višina prispevkov posameznih delovnih organizacij v ta sklad se določi:

- z odstotkom od planiranega obsega realizacije za tekoče leto.

Program te dejavnosti sestavlja služba za marketing in ga dostavi delovnim organizacijam, ki dajo nanj svoja stališča, nakar ga odbor za marketing dokončno sprejme.

Dodeljena sredstva, ki se koristijo iz sklada za marketing dejavnost, se smatrajo za posojilo vse dotlej, dokler niso opravičena z izvršenimi nalogami.

S skladom upravlja odbor za marketing.

Sklad za osvajanje tujih tržišč

Člen 89

Sredstva tega sklada se uporabljajo za pokrivanje stroškov pri osvajanju novih tržišč in za širjenje zunanje-trgovinske mreže.

Sklad za osvajanje tujih tržišč se formira:

- 1/3 po enakih delih TOZD
- 1/3 v odvisnosti od doseženega dohodka v preteklem letu
- 1/3 v odvisnosti od doseženega izvoza v preteklem letu.

Višina sredstev za financiranje in program za osvajanje tujih tržišč se določi z vsakoletnim gospodarskim planom.

S skladom upravlja odbor za marketing.

Sklad za kadre

Člen 90

Za financiranje akcij za pridobivanje in izobraževanje kadrov se podpisnice sporazumejo, da osnujejo sklad za kadre. Osnova za formiranje sklada za kadre so izplačani osebni dohodki temeljnih organizacij združenega dela v preteklem letu.

Višina sredstev sklada za kadre se določi z vsakoletnim gospodarskim planom na osnovi programa. S skladom za kadre upravlja odbor za kadrovske in socialne zadeve.

Člen 91

Sredstva skupnih skladov združenega podjetja se vodijo pri Banki ISKRE.

b) Sredstva za opravljanje skupnih dejavnosti

Sredstva za financiranje Strokovnih služb ZP

Člen 92

Sredstva za financiranje Strokovnih služb združenega podjetja se formirajo s prispevki vseh temeljnih organizacij združenega dela:

- 1/4 po enakih delih
- 1/4 v odvisnosti od povprečnih angažiranih poslovnih sredstev v preteklem letu
- 1/4 v odvisnosti od izplačanih bruto osebnih dohodkov v preteklem letu
- 1/4 po dohodku, doseženem v preteklem letu.

Višina sredstev za financiranje Strokovnih služb se določi na osnovi ocene nalog Strokovnih služb z vsakoletnim gospodarskim planom, ki morajo biti v odvisnosti od doseganja rezultatov združenega podjetja kot celote in ocene rezultatov poslovanja Strokovnih služb, katero poda vsako leto delavski svet združenega podjetja.

S sredstvi za financiranje Strokovnih služb upravlja delavski svet Strokovnih služb.

Člen 93

Organizacije združenega dela in delovne skupnosti, ki so organizirane za opravljanje skupnih dejavnosti ZP (Iskra Commerce, Zavod za avtomatizacijo, Odbor za avtomatsko obdelavo podatkov, Strokovne službe ZP Počitniška skupnost, Banka ISKRE), prispevajo sredstva za sklade in za financiranje Strokovnih služb ZP samo za tisti del sredstev, ki izhaja iz dohodka, ki ga ustvarijo s poslovanjem za zunanje naročnike, odnosno za dejavnosti, ki niso neposredno vezane na proizvodne organizacije ISKRE.

Prispevki za sklade in za financiranje Strokovnih služb teh organizacij združenega dela se izračunajo po enakih osnovah, kakor za ostale podpisnice, s tem, da se tako izračunane prispevke pomnoži s koeficientom, ki izhaja iz razmerja celotnega dohodka za zunanje naročnike, proti celotnemu dohodku podpisnice.

Odnosi proizvodnih organizacij in Zavoda za avtomatizacijo

Člen 94

Celotni dohodek Zavoda za avtomatizacijo se formira:

- iz sredstev znanstveno-raziskovalnega sklada ZP
- iz zunanjih namenskih skladov za financiranje raziskovalnih del
- iz namenskih sredstev za splošno-tehnično dejavnost
- iz sredstev za razvoj izdelkov delovnih organizacij
- iz prodaje intelektualnih in proizvodnih storitev
- iz ostalih prihodkov, ki se po zakonitih predpisih štejejo v celotni dohodek.

Člen 95

Ekonomski odnosi v Zavodu za avtomatizacijo morajo biti urejeni tako, da omogočajo pregled nad trošenjem sredstev ali nad obračunom poslovanja za vsako dejavnost, ki jo opravlja Zavod za avtomatizacijo posebej. Prevljanje namenskih sredstev med posameznimi dejavnostmi ni možno brez predhodnega soglasja odbora za razvoj in program.

Člen 96

Podpisnice so sporazumne, da bodo tekoče zagotavljale sredstva, ki so po tem sporazumu določena za financiranje dejavnosti, ki jih opravlja Zavod za avtomatizacijo za združeno podjetje, in sredstva na osnovi pogodb, ki jih podpisnice sklenejo z Zavodom za avtomatizacijo.

Člen 97

Podpisnice so sporazumne, da se razširitev materialne osnove za znanstveno-raziskovalno delo financira iz sredstev za financiranje znanstveno-raziskovalnih nalog. Pri tem pa se Zavod za avtomatizacijo obvezuje, da bo za razširitev materialnih osnov Zavod za avtomatizacijo prispeval tudi vsa sredstva, ki jih po zaključnem računu namenja za enostavno in razširjeno reprodukcijo.

Člen 98

K zaključnemu računu in k razporeditvi sredstev po zaključnem računu Zavoda za avtomatizacijo daje soglasje delavski svet združenega podjetja.

Odnosi proizvodnih organizacij in Iskra Commerce

Člen 99

Celotni dohodek Iskra Commerce se formira iz realizirane prodaje izdelkov in storitev.

Člen 100

Sredstva za poslovanje Iskra Commerce se formirajo iz naslednjih virov:

- a) realizirani rabati pri prodaji blaga ISKRE na domačem trgu,
- b) razlike v ceni za prodano blago na domačem trgu, ki ni proizvedeno v ISKRI in se z njim trguje kot z dopolnilnim asortimentom,
- c) provizije za izvozno in uvozno dejavnost na račun Iskrinih organizacij,
- d) provizije za izvozno in uvozno dejavnost na račun drugih,
- e) provizije za nabavo na domačem trgu za potrebe Iskrinih organizacij,
- f) dohodkov od inženiringov,
- g) zastopniške provizije od zastopanja inozemskih firm,
- h) dohodkov od storitev projektivnih, servisnih in montažnih dejavnosti.

i) sredstev sklada za osvajanje tujih tržišč. Dohodki pod tč. a), c) in e) se formirajo v višini, dogovorjeni med Iskra Commerce in posameznimi podpisnicami, na osnovi letnih pogodb ali pa na osnovi dogovorov za posamezne posle.

Podpisnice in Iskra Commerce so sporazumne, da bodo ob periodičnih obračunih, predvsem pa po zaključnem računu, opravile korekcijo dogovorjenih stopenj rabatov v primerih, če so po periodičnem obračunu oz. po zaključnem računu, zaradi spremenjenih pogojev gospodarjenja, dosežena drugačna delilna razmerja, kot so bila predvidena z gospodarskimi plani.

Člen 101

Iskra Commerce se obvezuje, da bosta višina in način oblikovanja dohodkov pod tč. b), d), g) in h) formirana tako, da ne bosta posredno ali neposredno vplivala na ekonomske učinke proizvodnje ali na dobro ime Združenega podjetja ISKRA.

Člen 102

Vlaganje v razširjene materialne osnove, prodajne in servisne mreže predstavlja trajno obveznost Iskra Commerce in podpisnic sporazuma; Iskra Commerce je obvezen izvajati dogovorjeno poslovno politiko in zagotoviti optimalne rezultate pri plasmanu izdelkov.

O investicijah v osnovna in obratna sredstva na področju tržnih funkcij odločajo podpisnice sporazuma na osnovi programa, ki ga predloži Iskra Commerce. Program sprejme delavski svet ZP.

Člen 103

Iskra Commerce se obvezuje, da bo podpisnicam sporazuma posredoval v obravnavo svoje periodične in zaključne račune ter gospodarske planske. Delavski svet združenega podjetja daje soglasje k zaključnemu računu in razporeditvi sredstev Iskra Commerce.

Podpisnice so sporazumne, da je stimulacijski del osebnih dohodkov medsebojno odvisen. Konkretna oblika in način korekcije se določijo v skladu s čl. 37 tega sporazuma s pogodbo, ki jo delovne organizacije sklepajo z Iskra Commerce.

Banka ISKRE

Člen 104

Banka ISKRE pokriva stroške poslovanja na osnovi predračuna stroškov in dohodkov, ki ga sprejme zbor banke.

Počitniška skupnost ISKRE

Člen 105

Počitniška skupnost ISKRE se financira s prodajo storitev in z dotacijami podpisnic. Sredstva, ki jih na ta način formira Počitniška skupnost ISKRE, se uporabljajo poleg pokrivanja stroškov in osebnih dohodkov tudi za vzdrževanje objektov in opreme, s katerimi upravlja in razpolaga Počitniška skupnost ISKRE.

Center za avtomatsko obdelavo podatkov

Člen 106

Center za avtomatsko obdelavo podatkov se financira s prispevki delovnih organizacij za opravljanje sistemskih nalog in plačili za konkretne naloge, ki jih Center za avtomatsko obdelavo podatkov opravlja za posamezne zainteresirane delovne organizacije.

V. INFORMACIJSKI SISTEM ZP

Člen 107

Podpisnice so sporazumne, da za zagotovitev ustreznih podatkov, ki so nujni za sprejemanje odločitev na ravni združenega podjetja, uporabljajo enoten informacijski sistem v združenem podjetju. Informacijski sistem združenega podjetja zajema vse tiste informacije, ki so nujne za opravljanje skupnih funkcij združenega podjetja, predvidenih s tem sporazumom in za načrtovanje kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne politike združenega podjetja.

Člen 108

Podpisnice so sporazumne, da bodo v ta namen uskladile svoj notranji informacijski sistem in se zavezujejo, da bodo pri tem razvijale sodobno metodo obdelave podatkov in da bodo dogovorjene podatke pravočasno posredovale za nadaljnjo obdelavo na ravni združenega podjetja.

VI. PLANIRANJE

Člen 109

S planiranjem poslovne dejavnosti načrtujejo temeljne organizacije, njihove delovne organizacije in združeno podjetje kot celota svoj kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni razvoj v smislu skupno dogovorjene in sprejete poslovne politike. Podpisnice sporazuma soglašajo, da bodo s svojimi plani uresničevale svoje in skupne interese, usklajevale medsebojne poslovne odnose, odnose do drugih organizacij in pravnih oseb izven združenega podjetja in odnose do družbenopolitičnih skupnosti.

Člen 110

Podpisnice se obvezujejo, da bodo pri planiranju upoštevale skupno sprejete smernice, katere za vsako leto posebej do 30. septembra sprejme delavski svet združenega podjetja. V smernicah morajo biti razporejeni osnovni cilji, ki naj jih združeno podjetje kot celota doseže v določenih obdobjih.

Člen 111

Podpisnice se obvezujejo, da bodo vsako leto do 31. decembra sprejele svoje letne gospodarske načrte za naslednje leto. Na osnovi gospodarskih načrtov podpisnic sestavijo Strokovne službe združenega podjetja zbirni gospodarski načrt za celotno združeno podjetje. Sprejema ga delavski svet združenega podjetja.

Člen 112

Podpisnice in združeno podjetje morajo imeti tudi srednjeročni načrt razvoja, ki obsega obdobje petih let. Razčlenjen je na enoletna obdobja s stalnim pomikom za eno leto.

Člen 113

Metodologijo za sestavljanje gospodarskih načrtov določa odbor za gospodarstvo, ki tudi spremlja izvajanje letnih gospodarskih in srednjeročnih načrtov podpisnic in združenega podjetja. Delavski svet združenega podjetja posreduje o tem svoja stališča in predlaga ustrezne ukrepe za realizacijo sprejetih načrtov.

Člen 114

Vloga združenega podjetja pri načrtovanju razvoja podpisnic je koordinativnega značaja v smislu izbora optimalnih možnosti za doseganje skupnih poslovnih

ciljev in uresničevanja skupnih interesov. To svojo funkcijo opravlja združeno podjetje predvsem pri načrtovanju srednjeročnega in dolgoročnega razvoja v pogledu proizvodne orientacije oziroma programske usmeritve posameznih podpisnic.

VII. TEHNIČNI DOSEŽKI IN SPOZNAVJA

Člen 115

Podpisnice se obvezujejo, da bodo v vsakoletnih gospodarskih načrtih predvidele sredstva za financiranje inovacij in modernizacije svojega proizvodnega programa v obsegu, ki bo zagotavljal najnovejšo tehnologijo ter ustrezen kvalitetni nivo in asortiment izdelkov.

Člen 116

Tehnični dosežki in spoznanja (izumi, patenti, licence, tehnološki postopki, »know-how«, itd.) pripadajo tistim temeljnim organizacijam združenega dela, ki so združile svoja sredstva in delo za izvedbo naloge, pri kateri je prišlo do tehničnega dosežka oziroma spoznanja. Udeležba na rezultatih oziroma na presežnem dohodku, ki izhaja iz uporabe tehničnega dosežka oziroma spoznanja, je skupna in se deli med temi temeljnimi organizacijami združenega dela v odvisnosti od njihovega vložnega dela in sredstev.

Člen 117

V kolikor nastanejo novi tehnični dosežki in spoznanja iz nalog, ki se financirajo iz sklada za znanstveno raziskovalno dejavnost, imajo vse temeljne organizacije združenega dela združenega podjetja pravico do brezplačnega koriščenja teh spoznanj in tehničnih dosežkov. Na rezultatih uporabe oziroma na presežnem delu dohodka, ki izhaja iz uporabe teh dosežkov oziroma spoznanj, participira tista temeljna organizacija združenega dela, ki je ustvarila tehnični dosežek oziroma spoznanje v odvisnosti od vložnega dela in sredstev.

Tehnični dosežki oziroma spoznanja so v tem primeru skupna last podpisnic sporazuma.

Člen 118

Pravica do izkoriščanja tehničnega dosežka in spoznanja pripada v enaki meri vsem temeljnim organizacijam združenega dela združenega podjetja.

Promet s tehničnimi spoznanji in dosežki poteka na osnovi odločitve temeljnih organizacij združenega dela, čigar sredstva so, ter ob soglasju Odbora za program in razvoj. Promet s tehničnimi dosežki in spoznanji med temeljnimi organizacijami združenega dela v združenem podjetju poteka neposredno med zainteresiranimi temeljnimi organizacijami združenega dela brez soglasja, vendar z vednostjo Odbora za program in razvoj.

Člen 119

Podpisnice se obvezujejo, da bodo posebej stimulirale koriščenje tehničnih dosežkov in spoznanj, do katerih prihaja v Iskrini razvojni in raziskovalni dejavnosti, z namenom, da se zagotovi neposredna stimulacija raziskovalcem, jačanje lastnih razvojnih in raziskovalnih kapacitet in čim večja uporaba lastnih tehničnih dosežkov in spoznanj.

VIII. SAMOUPRAVLJANJE

Člen 120

Samoupravljanje v združenem podjetju je neodtujljiva pravica delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela. Delavci uresničujejo samoupravljanje v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih organizacijah združenega dela na zborih delovnih ljudi, z referendummi, po delegatih v delavskih svetih in drugih voljenih organih upravljanja, s kontrolo nad izvrševanjem odločitev ter s kontrolo nad delom organov in služb v vseh organizacijah združenega dela.

Sprejemanje skupnih odločitev

Člen 121

Delavci odločajo v temeljnih organizacijah združenega dela o vseh svojih neodtujljivih pravicah, ki izvirajo iz združenega dela v njihovi temeljni organizaciji združenega dela, kakor tudi o tistih, za katere so se dogovorile, da jih bodo opravljale skupno z drugimi temeljnimi organizacijami združenega dela.

Ko delavci odločajo o svojih neodtujljivih pravicah, o katerih sodočajo z delavci drugih temeljnih organizacij združenega dela, so sklepi sprejeti v skupnih organih upravljanja le na osnovi predhodnih soglasnih sklepov delavcev temeljnih organizacij združenega dela. Kadar ni doseženo soglasje, pristojni organi upravljanja imenujejo posebno komisijo, ki izvede usklajevalni postopek. Če se tudi z usklajevalnim postopkom ne doseže soglasja, se predlog sklepa lahko ponovno predloži v odločanje šele, ko preteče rok 3 mesecev od dneva neuspelega zaključka usklajevalnega postopka.

Pravica iniciative, dajanja pripomb in predlogov, pregled izvrševanja sklepov

Člen 122

Podpisnice morajo zagotoviti delavcem tako organizacijo samoupravljanja, da ob zanje sprejemljivih pogojih in načinih lahko dajejo iniciativo za čimboljše

poslovanje in upravljanje temeljnih organizacij združenega dela, delovne organizacije in združenega podjetja ter da lahko na vseh ravneh upravljanja in poslovanja dajajo pripombe in predloge.

Delavci morajo biti obveščeni, če in kako so bili upoštevani njihovi predloži in pripombe, kakor tudi o tem, kako se izpolnjujejo sklepi zborov delavcev, organov upravljanja in kolektivnih izvršilnih organov.

Referendum

Člen 123

Z referendumom odločajo delavci o vprašanih, določenih z zakonom, samoupravnimi sporazumi in splošnimi akti.

Samoupravni sporazumi v združenem podjetju

Člen 124

Podpisnice se sporazumejo, da bodo skupno in enotno uredile družbeno-ekonomski položaj članov svojih delovnih skupnosti z naslednjimi samoupravnimi sporazumi:

- samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov;
- samoupravni sporazum o načelih za urejanje medsebojnih razmerij v združenem delu.

Podpisnice se lahko dogovorijo tudi za druge samoupravne sporazume.

Člen 125

Podpisnice se sporazumejo, da bodo s splošnimi akti uredile tudi tiste zadeve, za katere so se odločile, da jih bodo urejevale skupno. To so predvsem:

- enotni sistem za statistično spremljanje poslovanja,
- varovanje poslovne skrivnosti,
- postopek za izvedbo volitev organov upravljanja v združenem podjetju,
- štipendiranje,
- nagrajevanje izumov in tehničnih izboljšav.

Člen 126

Podpisnice in združeno podjetje se zavezujejo, da bodo zagotovili redno, objektivno in celovito obveščanje delavcev združenega podjetja o doseganju in delitvi dohodka, o uporabi sredstev, o materialnem in finančnem stanju in poslovanju, o izpolnjevanju planov ter o vseh drugih zadevah, ki so pomembne za njihovo delo in odločanje na vseh ravneh ter za nadzor nad izvrševanjem odločitev in nad delom vseh organov in služb.

Člen 127

Podpisnice so se sporazumele, da bodo na ravni združenega podjetja zagotovile medsebojno obveščanje delavcev združenega podjetja o vseh pomembnejših zadevah skupnega pomena, ki bi lahko vplivale na družbeno-ekonomske odnose znotraj združenega podjetja, kakor tudi na njegove odnose z drugimi skupnostmi in družbo nasploh. V ta namen bodo na ravni združenega podjetja ustanovile ustrezna sredstva obveščanja o skupnih zadevah.

Člen 128

Podpisnice so se tudi sporazumele, da bodo opredelile pogoje in način obveščanja širše javnosti o zadevah skupnega pomena, oziroma o dejavnosti združenega podjetja kot celote, v smislu veljavnih norm o zagotavljanju javnosti dela.

Člen 129

Podpisnice se zavezujejo, da bodo na ravni združenega podjetja usklajevale svoje predpise o poslovni skrivnosti in zagotovile njeno enotno varovanje kot skupno poslovno skrivnost.

Upravljanje v skupnem delavskem svetu organizacij skupnega pomena.

Člen 130

Podpisnice, ki opravljajo proizvodno dejavnost, sodelujejo pri upravljanju v organizacijah skupnega pomena: Zavoda za avtomatizacijo, Iskra Commerce in v delovni skupnosti Strokovnih služb združenega podjetja s svojimi delegati, kadar razpravljajo in odločajo o zadevah skupnega pomena.

Podpisnice pooblašajo delavski svet združenega podjetja, da imenuje v samoupravne organe organizacij skupnega pomena delegate, katerih število ne sme presegati 1/3 števila članov teh samoupravnih organov. Posamezna podpisnica sme biti zastopana le z enim delegatom.

Delegati sodelujejo pri delu samoupravnih organov in sodočajo o zadevah, ki so skupnega pomena, predvsem o:

- statusnih zadevah,
- programih dela,
- razporeditvah dohodka in o naložbah,
- cenah storitev,
- zaključnem računu,
- imenovanju individualnih izvršilnih organov.

Sklepi o zadevah, ki so skupnega pomena, se sprejemajo soglasno.

Varianta: Naloge in pristojnosti po tem členu podpisnice poverijo delavskemu svetu združenega podjetja.

Združeno podjetje

Člen 131

Skupno upravljanje v združenem podjetju poverjajo podpisnice: delavskemu svetu, kolektivnim izvršnim organom in individualnemu izvršilnemu organu združenega podjetja.

Delavski svet združenega podjetja

Člen 132

Delavski svet združenega podjetja je samoupravni organ združenega podjetja. Število njegovih članov določa delavski svet ob razpisu volitev glede na število temeljnih organizacij združenega dela v združenem podjetju.

Člen 133

Člane delavskega sveta volijo delavski sveti temeljnih organizacij združenega dela izmed članov svoje delovne skupnosti.

Podrobnejša določila o volitvah določa splošni akt.

Člen 134

Delavski svet združenega podjetja ima predvsem naslednje pristojnosti:

- A — sprejema:
  1. programsko-razvojno usmeritev ZP kot celote,
  2. poslovno politiko ZP in perspektivne poslovne cilje ZP,
  3. smernice za gospodarsko planiranje,
  4. splošne akte združenega podjetja.
- B — odloča:
  1. o združevanju z drugimi organizacijami združenega dela,
  2. o ustanavljanju delovnih organizacij in o udeležbi v že obstoječih podjetjih v tujini,
  3. politiki koriščenja sredstev skupnih skladov,
  4. o sporih med delovnimi organizacijami v zadevah za katere je pristojen,
  5. o skladnosti vseh aktov podpisnic s tem samoupravnim sporazumom,
  6. o spremembi predmeta poslovanja združenega podjetja,
  7. o ugovorih proti odločbam izvršilnih organov združenega podjetja,
  8. o ostalih zadevah, ki sodijo v njegovo pristojnost po določbah zakonov in splošnih aktov,
  9. o poslovni usmeritvi skupnih dejavnosti.
- C — potrjuje:
  1. gospodarski plan in zaključni račun ZP,
  2. samoupravne sporazume združenega podjetja s podpisnicami in z drugimi organizacijami združenega dela,
  3. programe dela kolektivnih izvršilnih organov,
  4. organizacijsko strukturo, proračun in zaključni račun Strokovnih služb združenega podjetja.

- D — razpisuje:
  1. volitve v delavski svet,
  - E — voli in razrešuje:
    1. predsednika in namestnika predsednika delavskega sveta združenega podjetja,
    2. kolektivne izvršilne organe združenega podjetja.
  - F — imenuje in razrešuje:
    1. odbore in komisije,
    2. izvršilnega direktorja,
    3. člane notranje in mešane arbitraže,
    4. organe za izvedbo volitev v delavski svet,
    5. direktorje in sekretarja v Strokovnih službah,
    6. direktorja banke Iskre,
    7. direktorja Šolskega centra Iskre,
    8. upravnika Počitniške skupnosti Iskre,
    9. delegate v organe upravljanja Zavoda za avtomatizacijo, Iskra Commerca, Strokovnih služb, Počitniške skupnosti in Šolskega centra.
  - G — daje soglasje:
    1. k spremembi predmeta poslovanja podpisnic,
    2. k poročevju združenega podjetja za pokrivanje obveznosti podpisnic,
    3. k temeljnim splošnim aktom Strokovnih služb, Iskra Commerca, Zavoda za avtomatizacijo, Banke Iskre in Počitniške skupnosti,
    4. k imenovanju direktorja Zavoda za avtomatizacijo, Iskra Commerca, Centra za avtomatsko obdelavo podatkov,
    5. k letnim in srednjeročnim planom vlaganj sredstev za razširjeno reprodukcijo Zavoda za avtomatizacijo in Iskra Commerca.

- H — nadzoruje in spremlja:
  1. izvrševanje svojih sklepov,
  2. izvajanje samoupravnih sporazumov iz svoje pristojnosti,
  3. delo svojih izvršilnih organov, odborov in komisij.

Člen 135

Delavski svet združenega podjetja ima pravico razveljaviti sklepe kolektivnih izvršilnih organov združenega podjetja, če so sklepi sprejeti v nasprotju z določili tega sporazuma.

Delavski svet združenega podjetja ima pravico razveljaviti in opraviti vsak akt izvršilnega organa združenega podjetja, če je ta v nasprotju s splošnimi predpisi, splošnimi akti združenega podjetja in sklepi delavskega sveta združenega podjetja. Razveljavitev sklepov lahko predlagajo delavski sveti podpisnic, vodstva družbeno-političnih organizacij, predsednik delavskega sveta in izvršilni direktor. Predlog za razveljavitev sklepa predloži delavskemu svetu predsednik, delavski svet pa mora biti pred sklepjem seznanjen tudi s stališčem organa, čigar sklep se razveljavlja.

Člen 136

Na zahtevo delavskega sveta združenega podjetja, se mora sklicati seja določenega organa upravljanja podpisnice v roku, ki ga določi delavski svet združenega podjetja in na tej seji obravnavati in zavzeti svoje stališče do zadeve, ki mu jo predloži delavski svet združenega podjetja.

Predsedstvo delavskega sveta

Člen 137

Predsedstvo delavskega sveta sestavljajo: predsednik delavskega sveta in predsedniki odborov delavskega sveta. V delo predsedstva delavskega sveta se vključujejo tudi predsedniki družbeno-političnih organizacij združenega podjetja.

Člen 138

Predsedstvo delavskega sveta koordinira delo organov delavskega sveta in predhodno obravnava zadeve, ki so predložene delavskemu svetu.

Kolektivni izvršilni organi

Člen 139

Kolektivni izvršilni organi združenega podjetja izvajajo in sprejemajo operativne odločitve pri izvrševanju nalog iz svoje pristojnosti. Kolektivni izvršilni organi so:

- odbor za razvojno programsko dejavnost,
- odbor za kvaliteto in zanesljivost,
- odbor za gospodarstvo in finance,
- odbor za marketing,
- odbor za organizacijo poslovanja,
- odbor za kadrovske in socialne zadeve,
- odbor za samoupravni nadzor,
- odbor za SLO.

Člen 140

Kolektivni izvršilni organi sprejemajo svoje sklepe na osnovi predlogov podpisnic in strokovnih služb. Predlagatelji so odgovorni za strokovnost predlaganih rešitev in njihovo poslovno učinkovitost.

Člen 141

Odbori štejejo od 11 do 15 članov. Število članov v posameznih odborih določi delavski svet. Mandatna doba članov odbora traja 2 leti.

Predsednika, namestnika predsednika in člane odborov izvoli delavski svet združenega podjetja.

Člen 142

Delavski svet združenega podjetja lahko razreši celoten odbor ali posameznega člana, v kolikor ta ne deluje v cilju združenega podjetja.

Posameznega člana pa delavski svet razreši tudi, če je proti njemu izrečen ukrep zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti ali če je proti njemu izrečena pravno močna sodba za kaznivo dejanje, zaradi katerega iz moralno-političnih razlogov ne more biti več član kolektivnega izvršilnega organa.

Odbor za razvojno-programsko dejavnost ima naslednje pristojnosti:

1. obravnava predloge in sprejema stališča do programov razvoja združenega podjetja,
2. nadzoruje izvajanje sprejetih razvojnih programov,
3. odloča in skrbi za namensko, racionalno in pravočasno porabo odobrenih sredstev za programsko-razvojno dejavnost,
4. nadzira namensko porabo sredstev in izpolnjevanja nalog v zvezi s temi sredstvi in upravlja s sredstvi iz znanstveno-raziskovalnega sklada,
5. obravnava smernice gospodarskega planiranja ter proizvodni plan združenega podjetja in posreduje svoja stališča odboru za marketing,
6. usmerja splošne tehnične dejavnosti,
7. daje soglasje na promet s tehničnimi dosežki in spoznanji.

Člen 143

Odbor za kvaliteto in zanesljivost ima naslednje pristojnosti:

1. ugotavlja stanje v pogledu kvalitete in zanesljivosti izdelkov in storitev ter predlaga potrebne ukrepe,
2. sodeluje s službami za kvaliteto pri podpisnicah in usmerja njihovo delo,
3. proučuje in predlaga sistemske rešitve za nadzor kvalitete,
4. usmerja dejavnost Iskrinega centra za ugotavljanje zanesljivosti in kvalitete.

Člen 144

Odbor za gospodarstvo in finance ima naslednje pristojnosti:

1. obravnava ekonomske raziskave in analize razvoja za združeno podjetje in podpisnice,
2. obravnava predloge, daje ocene investicijskih in ostalih ekonomskih elaboratov za združeno podjetje in podpisnice,
3. obravnava smernice gospodarskega planiranja, gospodarski plan združenega podjetja ter daje k njim svoja stališča,
4. obravnava analize rezultatov poslovanja ter posameznih naložb,
5. analizira stroške v zvezi z realizacijo operativnih planov in predlaga ukrepe za boljše poslovanje podjetja,
6. spremlja gibanje in stanje sredstev in predlaga ustrezne ukrepe,
7. razpolaga s sredstvi sklada skupnih rezerv združenega podjetja.

Člen 145

Odbor za marketing ima naslednje pristojnosti:

1. obravnava predloge razvojnih programov in daje stališča s področja marketinga k razvojnim programom združenega podjetja,
2. ocenjuje analize s področja raziskave trga,
3. neposredno usmerja in sprejema plane raziskave tržišča, službe za stike z javnostjo, institucionalne propagande in industrijska oblikovanja,
4. razpolaga s skladom za marketing dejavnost in s skladom za osvajanje tujih tržišč,
5. obravnava smernice gospodarskega planiranja ter gospodarski plan združenega podjetja in posreduje svoja stališča odboru za gospodarstvo in finance.

Člen 146

Odbor za organizacijo poslovanja ima naslednje pristojnosti:

1. obravnava predloge v zvezi z razvojem celotnega organizacijskega sistema združenega podjetja ter daje k njim svoja stališča,
2. sprejema in podvzema ukrepe za zagotovitev sprejetih organizacijskih sistemskih rešitev in koordinira organizacijsko dejavnost,
3. sprejema sisteme poslovno-informacijske dejavnosti v združenem podjetju,
4. usmerja AOP v združenem podjetju.

Člen 147

Odbor za kadrovske in socialne zadeve ima naslednje pristojnosti:

1. obravnava in predlaga srednjeročni in perspektivni program razvoja kadrovske strukture,
2. obravnava in sprejema program kadrovskega raziskav,
3. odloča v okviru sprejetih planov kadrovske dejavnosti o namenski uporabi združenih sredstev,
4. obravnava in daje stališča k predlogom za samoupravno sporazumevanje o nagrajevanju v združenem podjetju,
5. obravnava in daje stališča k programom rekreacijske in kulturne dejavnosti v združenem podjetju,
6. odloča v okviru sprejetih letnih planov kulturne in rekreacijske dejavnosti ter o uporabi za to združenih sredstev,
7. izvaja pristojnosti ustanovitelja do Šolskega centra Iskre in Počitniške skupnosti Iskre,
8. razpolaga s sredstvi sklada za kadre.

Člen 148

Odbor za samoupravni nadzor ima naslednje pristojnosti:

1. nadzoruje izvajanje samoupravno dogovorjenega delovanja podpisnic v združenem podjetju,
2. nadzoruje skladnost delovanja z določili samoupravnih sporazumov, zakonskimi predpisi, sprejeto poslovno politiko in družbeno-političnimi stališči vseh tistih organizacijskih enot združenega podjetja, katerim so poverjene v izvrševanje skupne funkcije in naloge podpisnic,
3. predlaga ukrepe, kadar podpisnice in druge organizacijske enote združenega podjetja ne delujejo tako, kot so se samoupravno dogovorile, ali v nasprotju s sprejeto politiko poslovanja združenega podjetja, zakonomnimi predpisi ali družbeno-političnimi stališči,
4. obravnava tudi druge konkretne pojave na predlog delavcev, temeljnih organizacij združenega dela, delovne organizacije, družbeno-politične organizacije, ki zadevajo medsebojne odnose v združenem delu.

Člen 149

Odbor za splošni-ljudski odpor, vodi, usmerja in izvaja naloge splošnega ljudskega odpora.

Člen 150

Odbori, ki razpolagajo s sredstvi skladov, morajo občasno obveščati delavski svet združenega podjetja in podpisnice o namenski porabi teh sredstev.

Predsednik delavskega sveta združenega podjetja

Člen 151

Predsednik delavskega sveta združenega podjetja vodi in usmerja delo delavskega sveta združenega podjetja. Imenuje ga delavski svet za svojo mandatno dobo

na predlog družbeno-političnih organizacij ob soglasju vseh temeljnih organizacij združenega dela in po postopku, kot ga določa splošni akt.
Delo predsednika je profesionalno.

Člen 152

Predsednik ima naslednje pristojnosti:
— predstavlja združeno podjetje in delavski svet združenega podjetja,
— sklicuje zasedanja delavskega sveta in ga vodi,
— skrbi za skladnost dela delavskih svetov združenega podjetja s tem sporazumom in drugimi samoupravnimi dogovori ter splošnimi akti združenega podjetja,
— podpisuje akte in sklepe delavskega sveta združenega podjetja, usmerja in usklajuje delo predsednikov kolektivnih izvršilnih organov,
— poroča delavskemu svetu o delu predsedstva,
— nadzoruje izvajanje sklepov delavskega sveta združenega podjetja,
— opravlja druge naloge po pooblastilu delavskega sveta združenega podjetja.

Člen 153

Predsednik delavskega sveta združenega podjetja je za svoje delo odgovoren delavskemu svetu združenega podjetja in delovni skupnosti združenega podjetja.

Člen 154

Če predsednik ugotovi, da je neki akt ali sklep delavskega sveta združenega podjetja v nasprotju s tem samoupravnim sporazumom ali drugimi samoupravnimi sporazumi ali splošnimi akti združenega podjetja, opozori na to delavski svet združenega podjetja.

Če delavski svet združenega podjetja kljub opozorilu vztraja pri svoji odločitvi, mora predsednik predlog poslati skupščini občine Kranj, da tak akt zadrži. Tak akt se do odločitve pristojnih organov ne sme izvršiti.

Člen 155

Če predsednik spozna, da je neki akt kolektivnih izvršilnih organov združenega podjetja v nasprotju s tem sporazumom ali drugimi samouprav. sporazumi ali splošnimi akti združenega podjetja, opozori na to ta organ. Če kolektivni izvršilni organ kljub temu vztraja pri odločitvi, mora predsednik zadevo predložiti v odločitev delavskemu svetu združenega podjetja.

Dokler ni sprejeta odločitev delavskega sveta združenega podjetja, se akt kolektivnega izvršilnega organa zadrži.

Individualni izvršilni organ

Člen 156

Izvršilni direktor je individualni izvršilni organ združenega podjetja.

Imenuje ga delavski svet na predlog odbora za kadrovske zadeve, izmed kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje in so se prijavili na razpis. Postopek za imenovanje je določen s splošnim aktom.

Člen 157

Oseba, ki kandidira za delovno mesto izvršilnega direktorja mora poleg splošnih pogojev, ki so določeni z zakonom, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
— da ima visoko ali višjo izobrazbo,
— da ima najmanj 10 let delovnih izkušenj v gospodarstvu,

- da je sposoben voditi in organizirati delo,
- da ima moralno-politične kvalitete,
- da obvlada enega svetovnih jezikov.

Člen 158

Izvršilni direktor ima naslednje pristojnosti:
— zastopa združeno podjetje kot njegov zakoniti zastopnik,

- koordinira delo organizacij skupnega pomena,
- koordinira delovanje podpisnic v smislu skupnega planiranja in v primerih skupnega nastopanja,
- skrbi za zakonitost dela združenega podjetja,
- organizira, vodi delo strokovnih služb,
- odgovarja za izvajanje sklepov delavskega sveta združenega podjetja in kolektivnih izvršilnih organov združenega podjetja,
- izdaja organizacijske predpise združenega podjetja,
- izdaja odločbe iz svoje pristojnosti na osnovi sklepov delavskega sveta in kolektivnih izvršilnih organov združenega podjetja,
- opravlja ostale naloge, ki so mu določene s splošnimi akti in sklepi pristojnih organov,
- izvaja naloge, ki mu jih je poveril delavski svet v odnosu do podpisnic in njihovih individualnih izvršilnih organov,
- skrbi in odgovarja za to, da se izpolnjujejo določbe pogodb o medsebojnih pravicah in dolžnostih.

IX. ODGOVORNOST ZA NEIZPOLNJEVANJE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

Člen 159

Podpisnice so dolžne izpolnjevati s tem sporazumom dogovorjene obveznosti in se ravnati po dogovorjenih načelih.

Člen 161

V kolikor pride med podpisnicami ali med podpisnicami in ZP do spora iz notranjih odnosov v zvezi z urejanjem in uresničevanjem samoupravnih in poslovnih odnosov, obvezno rešuje te spore notranja arbitraža, katere odločitev je dokončna in ima moč izvršilnega naslova.

Člen 161

Notranja arbitraža je stvarno pristojna reševati iz pristojnosti prejšnjega člena vse spore, ki nastanejo v zvezi z izvrševanjem določb samoupravnih sporazumov, v zvezi s sklenitvijo in izvrševanjem pogodb, in iz medsebojnih poslovnih razmerij.

Notranja arbitraža ima 6 članov in predsednika. Vsaka stranka, ne glede na to, koliko podpisnic jo tvori (sosporništvo) imenuje v arbitražo po 3 člane — vsi člani skupaj pa imenujejo predsednika kot sedmega člana.

Za postopek pred notranjo arbitražo se smiselno uporabljajo načela zakona o pravnem postopku.

Podrobnosti o uvedbi postopka, formiranju notranje arbitraže in o postopku pred arbitražo, vključno s procesualnimi roki, ureja splošni akt.

Člen 162

Podpisnice so za neizpolnitev ali za nepravilno izpolnitev določb tega samoupravnega sporazuma ali na njem temelječih poznejših sporazumov in splošnih aktov, odgovorne delovni in družbeni skupnosti materialno in moralno.

Za storitve in opustitve iz prejšnjega odstavka odgovarjajo odgovorne osebe disciplinsko in materialno.

Člen 163

Člani delovnih skupnosti podpisnic in organi podpisnic, člani delovnih skupnosti in organi drugih delov ZP so dolžni odboru za samoupravni nadzor prijaviti neizpolnjevanje in kršitve določb tega sporazuma ali na njem temelječih poznejših sporazumov ali splošnih aktov.

Odbor za samoupravni nadzor tudi sam od sebe zasleduje neizpolnjevanje in kršitve iz prejšnjega odstavka.

Postopek in ukrepanje proti kršiteljem določa poseben splošni akt.

Člen 164

Proti podpisnici, ki ne izpolnjuje obveznosti po tem sporazumu, predlaga delavski svet ZP njenim delavcem, da izvedejo enega od naslednjih ukrepov:

- odpoklic individualnih izvršilnih organov
- razrešitev kolektivnih izvršilnih organov
- odpoklic organa upravljanja in razpis novih volitev.

Sklep o tem sprejme delavski svet na predlog odbora za samoupravni nadzor.

Člen 165

V kolikor podpisnica, ki so ji predloženi ukrepi iz prejšnjega člena, teh ukrepov ne izpolni ali noče izpolniti obveznosti po tem sporazumu, delavski svet ZP uvede arbitražni postopek.

O uvedbi arbitražnega postopka odloča delavski svet ZP z večino glasov navzočih članov.

X. DRUŽBENO-POLITIČNE ORGANIZACIJE

Člen 166

Pri podpisnicah in v ZP delujejo naslednje družbeno-politične organizacije:

- Zveza komunistov (ZK)
- Zveza sindikatov (ZS)
- Zveza mladine (ZM)
- Zveza borcev (ZB).

Člen 167

Delavci se v družbeno-političnih organizacijah povezujejo zaradi uresničevanja svojih s programi in statuti določenih nalog, in da svojim članom pomagajo uveljaviti njihov družbeno-ekonomski položaj v združenem delu ter zagotoviti spoštovanje pravic in dolžnosti delavcev, kot jih določata ustavi SFRJ in SRS.

Člen 168

Podpisnice so dolžne zagotoviti družbeno-političnim organizacijam ustrezne pogoje za njihovo delo.

Organi upravljanja in vodstva podpisnic morajo družbeno-politične skupnosti obveščati in jim dostavljati ustrezna gradiva o vseh pomembnih zadevah poslovanja.

Člen 169

Družbeno-politične organizacije so aktivni dejavniki v vseh pomembnih zadevah združenega dela v ZP ISKRA Kranj.

Družbeno-politične organizacije o vseh pomembnih zadevah v poslovanju svoje organizacijske enote razpravljajo in eventuelne pripombe posredujejo pristojnim organom.

Člen 170

Organi podpisnic morajo obravnavati predloge družbeno-političnih organizacij in do njih sprejeti stališča ter o tem obvestiti predlagatelje.

Člen 171

Osnovne naloge družbeno-političnih organizacij v samoupravnem sistemu združenega dela so predvsem v tem, da:

— dajejo mnenja in predloge k statutu in drugim splošnim aktom, predno jih sprejemajo samoupravni organi,

— so politični nosilec kandidatne liste za člane organov samoupravljanja in kolektivnih izvršilnih organov,

— dajejo iniciativo za sklic zborov delovnih ljudi,

— predlagajo izvedbo referendumov o vprašanjih, ki jih določata zakon in samoupravni sporazum,

— sodelujejo pri kreiranju in izvajanju kadrovske politike in dajejo oceno o moralno-politični kvaliteti posameznih članov na odgovornih delovnih mestih,

— dajejo družbeno-politično oceno o posameznih predlogih, ukrepih in rezultatih,

— dajejo družbeno-politično oceno o delovanju organov upravljanja, izvršilnih organov in delavcev na odgovornih delovnih mestih,

— ščitijo interese svojih članov,

— izvajajo druge dolžnosti, ki jih vsebujejo njihovi programi dela.

XI. PRISTOPANJE IN IZSTOP IZ ZDRUŽENEGA PODJETJA

Člen 172

Organizacija združenega dela, ki želi vstopiti v Združeno podjetje ISKRA, sprejme ta samoupravni sporazum. O pristopu nove organizacije združenega dela v združeno podjetje soglasno odločajo vse podpisnice.

Člen 173

Izstop iz Združenega podjetja ISKRA je mogoč na zahtevo večine vseh delavcev podpisnice, ki želi izstopiti in pod pogojem, da se z izstopom ne kršijo temeljni interesi delavcev drugih podpisnic, interesi in pravice združenega podjetja kot celote, ki izvirajo iz skupnega dela z združenimi sredstvi ter medsebojne obveznosti med podpisnicami.

Vsaka izmed podpisnic ima pravico, če smatra, da gre zaradi izstopa ene izmed njih za kršitev pravic iz prejšnjega odstavka, sprožiti spor pred pristojnim gospodarskim sodiščem.

XII. VELJAVNOST, SPREMEMBE IN DOPOLNITVE SPORAZUMA

Člen 174

Sporazum prične veljati, ko sprejme večina delavcev v vseh temeljnih organizacijah združenega dela podpisnic sklep o sklenitvi samoupravnega sporazuma in ko podpišejo ta sporazum pooblaščen delavci organizacij združenega dela — podpisnic.

Člen 175

Spremembe in dopolnitve sporazuma lahko predlaga vsak delavec, postopek za spremembo in dopolnitev pa se mora pričeti, če podajo obrazložen predlog:

- podpisnice
- družbeno-politične organizacije
- delavski svet združenega podjetja
- pristojna družbeno-politična skupnost.

Predlog za spremembo oziroma dopolnitev najprej obravnava predsedstvo delavskega sveta, ki po potrebi zahteva dopolnitev predloga. Predlog se nato posreduje v obravnavo organom upravljanja podpisnic, ki organizirajo razpravo s člani delovne skupnosti.

Na osnovi soglasnih odločitev podpisnic verificira spremembo oziroma dopolnitev delavski svet ZP.

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 176

Delavski svet je pooblaščen, da sklepa o razpisu volitev v novi delavski svet ZP. Volitve morajo biti razpisane najkasneje 30 dni po veljavnosti sporazuma.

Do časa konstituiranja novega delavskega sveta združenega podjetja opravlja to funkcijo sedanji delavski svet združenega podjetja.

Člen 177

Do sprejetja splošnih aktov se uporabljajo sedanji statut in splošni akti združenega podjetja, v kolikor ne nasprotujejo določilom tega sporazuma.

Člen 178

Vse splošne akte združenega podjetja in podpisnic, je treba vskladiti z določili tega sporazuma v roku 6 mesecev od dneva, ko je pričel veljati ta sporazum.

Člen 179

Obvezno tolmačenje tega sporazuma daje delavski svet združenega podjetja.

Člen 180

Sporazum prične veljati osmi dan po objavi v glasilu Iskra.

V prvem polletju ni bilo uspeha

Za tistega, ki ne pozna prizadevnega dela kolektiva ISKRA — EMO so lahko napisane številke mrtve in otopele, take kot jih poznajo le tisti, ki se ukvarjajo z »super ekonomiko« na vrhu.

Ko je zadnjič vodstvo podjetja in družbene politične organizacije sklicalo informativni sestanek, na katerega so bili povabljeni zvezni in republiški poslanci, novinarji in občinski odborniki občine Celje, je neki delavec EMO, ki je občinski odbornik pripomnil: »Ne morem razumeti zakaj je lahko cena za en par čevljev 350,00 din, cena za kopalno kad pa 270,00. Čevlji traja kvečjemu dve leti, kopalna kad petindvajset in več let.«

Ta pripomba je izzvala obširno razpravo iz katere se je pokazala jasna slika v kakšno situacijo je zašlo podjetje zaradi take nelogične logike, ki jo nekdo uporablja na zveznem uradu za cene v Beogradu.

No, o tem smo že mnogo pisali, razpravljali na vseh nivojih, sestavili odprta pisma in jih objavili. Če pa vprašamo za mnenje neposrednega proizvajalca v EMO, ki brdiko občuti tako logiko na svojem zaslužku bo odgovoril takole: »Vsak dan poslušam radio, gledam televizijo, poslušam svoje sodelavce, ki nastopajo na sestankih i. t. d. Mnogo govorimo o samoupravljanju in medsebojnem sporazumevanju. Čemu toliko govorjenja, pisanjenja, sestankov in vsega tega, če je pa v praksi popolnoma drugače. Zakaj se ne izvaja sporazum, ki smo ga dosegli glede cen sanitarnih artiklov. Čemu toliko pisanja, poti in izgubljanja dragocenega časa, če se potem najde »nekdo«, ki se na to ne ozira. Zakaj je tako?«

No, kolektiv je informiran o vsem kar se je dogajalo in se še dogaja. Toda kljub informacijam, ki jih tako radi propagiramo, proizvodnja kopalnih kadi in radiatorjev zaradi nemožnih cen stoji ali »skoraj stoji« na mrtvi točki. Nekaj prekinitev dela ali povejmo kar naravnost »strajkov« posameznih obratov daje vtis, da neposredni proizvajalci čutijo in občutijo posledice take »ekonomske politike«, čutijo pa tudi prizadevnost vodstva podjetja, organov upravljanja in družbeno političnih organizacij, da se razmere uredijo. Delavstvo se pomiri in čaka na boljše čase, na boljši kos kruha, ki naj mu ga odreže tisti, ki ne pozna garanja in samoodpovedovanja, tisti, ki je daleč od naše stvarnosti o kateri vsak dan govorimo.

V taki situaciji je podjetje doseglo v prvem polletju letošnjega leta le 78 % količinske proizvodnje, vrednostne pa 80 % po gospodarskem planu, ki ga je sprejel kolektiv v začetku leta.

Močno je upadla proizvodnja frit ker so proizvajalci emajliranih izdelkov zašli v težave in so bili prisiljeni znatno znižati proizvodnjo kar je močno vplivalo tudi na planirano proizvodnjo frit v EMO.

V proizvodnem procesu posode plan ni bil dosežen niti po količini niti po vrednosti. Količinsko je bil dosežen 89 %, vrednostno pa 83 %. Gospodarski plan je bil postavljen na osnovi novih investicij, ki pa niso bile uresničene. Te investicije se nanašajo predvsem na stroje za nanos emajlov, ki bi nadomestili manjkajočo delovno silo. Ta postaja iz dneva v dan bolj problematična ker se delavci zaradi nizkih osebnih dohodkov selijo v druga podjetja kjer so bolje plačani. Nanašanje emajla in druga finišna dela pri izdelavi posode, pa zahteva že dokaj izkušene delavce. Nove delavce je treba na to delo dalj časa priučevati, da dobe potrebno rutino in se uspešno vključijo v proizvodni proces.

Zaradi pomanjkanja prostora na vloženi prilogi, smo morali zaključni del PREDLOGA objaviti izven priloge. Prosimo bralce, da pri branju in razpravi ta tekst upoštevajo, ker je sestavni del priloge.

Slavja ob otvoritvi nove tovarne telekomunikacij na Laborah v Kranju se je udeležil tudi predsednik firme Bell Telephone g. Fr. Pepermans iz Belgije, ki je v razgovoru dejal, da je navdušen nad tem kar je videl in, da Iskri oz. kolektivu iskreno čestita k uspehu, ter za pogum in trezno odločitev ko se je odločil za nadaljnjo pot v telefoniji. Izbrana je bila prava pot, ki vodi v sodobnost oz. v dobo elektrone

Zaradi pomanjkanja prostora na vloženi prilogi, smo morali zaključni del PREDLOGA objaviti izven priloge. Prosimo bralce, da pri branju in razpravi ta tekst upoštevajo, ker je sestavni del priloge.

PREDLOG ORGANIZIRANJA BRANŽNIH PODJETIJ V ZP ISKRA

V skladu s členom 19 se v ZP ISKRA formirajo naslednja branžna podjetja (proizvodne delovne organizacije):

1. Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehanično, ki v svojem sestavu združuje:

- tovarno avtomatskih telefonskih central
- tovarno telefonskih elementov in aparatov
- tovarno elektronskih naprav
- tovarno elektronskih instrumentov
- tovarno števcev
- tovarno mehanizmov
- tovarno instrumentov
- tovarno električnega ročnega orodja
- tovarno stikal
- skupne dejavnosti

2. Industrija elementov in zabavne elektronike, ki v svojem sestavu združuje:

- tovarno sprejemnikov
- tovarno avtomatika
- tovarno anten
- tovarno uporov
- tovarno feritov
- tovarno keramičnih kondenzatorjev
- tovarno keramičnih izdelkov
- tovarno magnetov
- tovarno kondenzatorjev
- tovarno polprevodnikov
- tovarno baterij Zmaj
- skupne dejavnosti

3. Industrija avtoelektričnih izdelkov, ki v svojem sestavu združuje:

- tovarno avtoelektričnih izdelkov
- tovarno žarnic

4. Industrija za avtomatiko

- tovarno aparatov
- tovarno usmernikov
- tovarno industrijske opreme
- tovarno orodij

5. Industrija elektromotorjev in gospodinjskih aparatov, ki v svojem sestavu združuje:

- tovarno elektromotorjev
- tovarno gospodinjske opreme

6. Industrija EMO, ki v svojem sestavu združuje:

- tovarno kontejnerjev
- tovarno feritov
- tovarno posode
- tovarno sanitarnih izdelkov
- tovarno odpreskov
- tovarno centralnega ogrevanja
- tovarno grelnih naprav

Usmeritev na branžna podjetja morata v svoji notranji organizaciji uresničiti tudi Iskra — Commerce, v pogledu formiranja branžnih prodaj, in Zavod za avtomatizacijo za razvoj izdelkov.

Poleg navedenega je na slab rezultat v proizvodnji posode znatno vplival zastarel strojni park, na katerem se pojavljajo številne ukvare, ki jih je treba z veliko dobre volje in sprtnosti odstranjevati.

V proizvodnem procesu kotlov je bil dosežen količinski plan 58 %, vrednostni pa le 47 %. Vzrok nedosežka plana prodaje je zmanjšanje prodaje nekaterih vrst kotlov, proizvodnja novega tovrstnega artikla pa ni stekla pravočasno zaradi pomanjkanja nekaterih vrst materiala.

Vzroki zmanjšanja proizvodnje radiatorjev so že znani. Lastna cena tega proizvoda je znatno višja od prodajne cene. Pri tem artiklu je nastala v prvem polletju znatna izguba, ki so jo povzročile razmere, ki smo jih opisali že v začetku tega sestavka.

V proizvodnem procesu odpreskov in avtokoles je bil dosežen gospodarski plan v prvem polletju po vrednosti 87 %, količinsko pa 76 %. Brez razglabljanja o raznih podrobnostih podatkih lahko ugotovimo, da je obrat posloval rentabilno.

V proizvodnem procesu obrata orodjarna so dosegli in presežili notranji plan proizvodnje, plan za zunanji trg pa ni bil dosežen zaradi velikih potreb, ki so nastajale v notranjem procesu proizvodnje. Zastarel strojni park in druge okoliščine so pokazale večje notranje potrebe kot so bile planirane. Orodjarna nasplošno dobro posluje in ji tudi v bodoče ne bo manjkalo naročil za zunanji trg.

V proizvodnem procesu TOBI v Bistrici pri Limbušu so dosegli kar lepe uspehe kljub težavam, ki so jih imeli. Ta obrat je v prvem polletju ustvaril dobiček v glavnem z novim proizvodom, odlično pečjo na trdo gorivo EMO — Plamen.

Zaradi nerešenega vprašanja cen kopalnih kadi o katerih smo že pisali uvodoma, je proces proizvodnje kopalnih kadi v Kruševcu ustavljen. Zaradi tega je v tem obratu znatna izguba.

Pri nabavi je primanjkovalo nekaj vrst domače pločevine in je moralo podjetje tako pločevino uvažati. Sicer se je domača nabava nekoliko izboljšala, vendar pa nekaterih vrst materiala še vedno primanjkuje. Značilno je, da so se s prvim junijem povečale cene proizvodov črne metalurgije za 15,22 %.

Omenili smo že veliko fluktuacijo delovne sile. V prvem polletju je odšlo iz EMO 263 moških in 79 žensk, na novo pa se je zaposlilo 211 moških in 114 žensk. Število zaposlenih se je v prvem polletju zmanjšalo za 0,5 %.

Iz teh nekaj skopih podatkov je razvidno, da gospodarske razmere v EMO niso takšne kot jih je kolektiv zamislil v začetku leta ob sprejemanju družbenega plana za leto 1973.

Če bi odpadli tisti »čejci«, ki smo jih omenili v začetku, bi bila gospodarska situacija nedvomno drugačna, čeprav še ne taka kot si jo kolektiv želi.

Če ne bo v najkrajšem času rešeno vprašanje cen radiatorjev in kopalnih kadi ter drugih sanitarnih artiklov, se bo moral kolektiv kar najhitreje lotiti druge proizvodnje, da bodo izkoriščene strojne zmogljivosti in dosežen boljši finančni uspeh.

To pa ni tako preprosto in lahko ter zahteva določen čas.

Zelo obširen asortiman proizvodnje pa nedvomno zahteva selekcijo tistih artiklov, ki so rentabilni in najbolj iskani na tržišču. E. J.

V DUHU USTAVNIH SPREMEMB Pravilnost dosedanje usmeritve Iskre dokazujejo doseženi poslovni rezultati

Ko je spregovoril o delu Iskre, je predsednik CK ZKS Franc Popit dejal, da je za razvojni proces v Iskri po letu 1965 značilna stalna težnja po decentralizaciji celotnega poslovnega organizma v smislu vzpostavljanja poslovne, ekonomske in samostojne samostojnosti posameznih organizacijskih delov združenega podjetja oziroma njegovega samoupravnega povezovanja v integracijsko celoto na osnovi dejanskih skupnih interesov, na osnovi dogovarjanja in usklajevanja interesov enakopravnih partnerjev.

Vse organizacije v sestavi združenega podjetja in samostojne organizacije združenega dela so ekonomsko samostojne, ugotovljajo in razporejajo dohodek po določitih lastnih internih aktov in statuta združenega podjetja. Zaradi zagotovitve popolne ekonomske samostojnosti posameznih organizacij in sočasne poglobitve odgovornosti organizacij za lastne poslovne rezultate, je bila v letu 1970 odpravljena subsidiarna odgovornost.

Pravilnost dosedanje usmeritve v preoblikovanju samoupravnih, poslovnih in ekonomskih odnosov potrjujejo tudi doseženi poslovni rezultati. Združeno podjetje je po letu 1965 vidno napredovalo in je kot celota dosegalo iz leta v leto večji poslovni uspeh, tako v svoji poslovni ekspanziji na domačem in tujem trgu, kot tudi v ekonomičnosti in rentabilnosti proizvodnje.

Iskra si je v teh letih prizadevala slediti razvoju moderne tehnologije in je uspela razviti sodelovanje z vrsto najuglednejših firm v svetu. Modernizirala ali rekonstruirala je skoraj vse svoje proizvodne organizacije in zgradila vrsto novih tovarn. Pri tem je upoštevala koncept policentrične razvoja Slovenije in po svojih močeh izbirala nove lokacije s ciljem, da prispeva k bolj uravnoteženemu razvoju posameznih območij. Tako ima danes svoje tovarne na območju 17 občin.

Glede na takšno ureditev medsebojnih odnosov organizacij združenega dela in tolikšno dinamiko razvoja celotnega združenega podjetja je razumljivo, da je Iskra postala pravi partner za vrsto sorodnih podjetij in da je v zadnjih letih prišlo do številnih integracij.

Izkušnje iz dosedanjega razvoja in iskanja optimalnega modela organizacije samoupravnih in poslovnih funkcij so utrdila delavce Iskre v prepričanju, da je razreševanje notranjih ekonomskih in samoupravnih odnosov v duhu ustavnih sprememb osnovni pogoj za razvoj Iskre kot integracijske skupnosti. Ustavne spremembe omogočajo oblikovanje nove kvalitete družbeno-ekonomskih odnosov, ki bodo zagotovili še večje možnosti nadaljnje ekspanzije Iskre. Le tako je možno razložiti dejstvo, da je Iskra v svojem razvoju uspela prebroditi težave, ki so sicer spremljale ali pa še spremljajo večino velikih integracijskih sistemov.

Portreti Iskrašev

Leto 1973: ob odhodu v pokoj

Pionirji Iskre odhajajo v pokoj. To so ljudje, ki so kmalu po osvoboditvi začeli z obnovo gospodarstva, tisti, ki so bili srž današnje Iskre. Ti ljudje so živa kronika (druga se — žal, le malokje vodi!) začetka, življenja in rasti kranjske Iskre, zato je prav, da prisluhnemo njihovim spominom.

Eden izmed pionirjev kranjske Iskre, ki je pred kratkim odšel v zaslužni pokoj, je tudi dipl. elektroinženir Franc Sila, direktor za razvojno področje v kranjski tovarni.

Rojstno leto: 1914, diplomiral na elektrofakulteti v Ljubljani leta 1940; zaradi sodelovanja v OF je bil obsojen od okupatorja na 20 let ječe, od tega je bil dve leti v Italiji, kasneje pa odpeljan v Dachau. Po osvoboditvi je bil zaposlen nekaj mesecev na Ministrstvu za industrijo in rudarstvo, leta 1945 pa je prišel v kranjsko Iskro, ki je tedaj štela okoli 300 zaposlenih (danes prek 6000). V razgovoru je med drugim dejal:

»Vprašali ste me, kako sem začel v Kranju. Za Iskro, takrat je bil uradni naziv »Strojne tovarne«, me je navdušil inž. Mirjan Gruden, sedanjí rektor univerze, ki je bil takrat šef konstrukcije v kranjski tovarni. Pripovedoval mi je, kaj vse se bo delalo v Kranju, in da bo zanimivega dela dovolj za elektro in strojne inženirje. Seveda mi je razložil podoben načrt, ki je med drugim predvideval izdelavo radijskih sprejemnikov, električnih strojev, električnih vrtilnih strojev itd. Govoril je tako prepričevalno, da me je takoj navdušil. Tako sem prišel v Kranj 28. avgusta 1945. leta.

Ni bilo lahko, saj smo bili mladi inženirji brez industrijske prakse, vendar je bila naša volja do dela in tudi učenja brez meja. Šteli smo si v čast, da smo sodelovali. Takrat ni nihče vprašal koliko bo cvenka na mesec, kako se boš vozil v službo, kdaj bo stanovanje. Kot sem dejal: naša edina želja je bila sodelovati in ustvarjati! Začel sem v konstrukciji. Prvo delo je bila konstrukcija motorja za električni vrtilni stroj EVS I (prvi Iskrin el. vrtilni stroj), inž. Špiler pa je bil zadolžen za mehanski del.

Tako je bil v prvih letih po osvoboditvi skoraj v celoti zarisani okvirni program Iskrine proizvodnje, ki je bila takrat še centralno vodena. Tudi plan je bil centralno postavljen oz. potrjen; izpolnjevanje pa je bila stroga obveza.

Spominjam se, da je zaradi neizpolnjevanja plana prišel v

tovarno visok funkcionar iz Beograda; bil je stasit moški; imena se več ne spominjam. Sklican je bil partijski sestanek, kjer smo razpravljali o

Franc Sila

planu, o težavah ipd. On je zavzeto govoril o disciplini izvajanja plana. Hotel je vedeti, kaj je glavni vzrok, da plan ni bil izvršen. Naenkrat je pogledal name, morda ga je navdihnila moja bela halja, pa me je vprašal: »No, inženirju, da te čujem zašto ne izvršavate plan?« ... No, jaz sem si mislil, da je treba povedati resnico; ustal sem in resno dejal: »Glavni razlog je v tem, da nismo znali dovolj realno postaviti plana!« ... Tišina, ki je nastala, mi je dala vedeti, da odgovor ni bil najboljši. Odgovoril je: »Ako je tako, kako ti kažeš, onda

Leto 1945: ob zaposlitvi v Iskri

Kidrič, ja, i svi ostali ništa ne znamo... Sedi!« — Tega ni bilo treba dvakrat reči, samo to se spominim, da me je takrat dregnil Filip Rome in šepnil: »Prav ti je, kaj si pa jezik stegnil...« Od takrat sem v izjavah ob takih prilikah bolj previden.

Kar sem zdaj povedal je le ilustracija za dobro voljo, lahko pa rečem, da je bil takrat plan začetek in konec vsega. Izpolnjevanje ga je bilo treba za usako ceno. Pomagali smo v montažah, da tudi vse administrativno osebe je pomagalo, če je bilo potrebno. To so bila leta obnove, to so bila leta navdušenstva, to je bila doba, ko smo bili pripravljani dati vse od sebe, ubogati in sodelovati. Če je bilo potrebno, smo delali podnevi in ponoči. V takih okoliščinah so se rodili Iskrini izdelki: ura, kinoprojektor, električni vrtilni stroj, števec, telefonski aparat; le-ti so povečini še danes osnovni artikli kranjske tovarne. Včasih je bilo tudi težko, vendar lepo, nepozabljivo. Toliko solidarnosti, toliko ponosa, zavzetosti in zanosnosti...«

Nastala je tišina. Blag obraz s svomodrimi očmi je dobil nek poseben zamaknjen izraz. Misli mu niso mogle preskočiti v sedanjost. Najbrže so mu begale po vseh znanih obrazih, ki jih je srečeval v letih zorenja kranjske Iskre, s katerimi je sodeloval, pa jih ni našteval. Ostali so v spominu, in to v lepem in svetlem, ki jih ni moč pozabiti, kot ni moč pozabiti Iskre, v kateri je deloval, snoval in sodeloval 27 let, ki se je razrasla v teh letih do neslutene širine. Ben

Prek 2000 ljudi si je 28. julija ogledalo proizvodne prostore nove tovarne na Laborah v Kranju

Iskra si je izbrala pravo pot

(Nadaljevanje s 1. strani)

Dejstvo, da bo od 750 zaposlenih, kar dve tretjini kvalificiranih in visokokvalificiranih, kaže, da bo proizvodnja zahtevala veliko bolj izobraženega delavca, strokovnjaka, intelektualca. In to nam je potrebno, če hočemo, da bo slovensko gospodarstvo šlo v širino z jugoslovanskimi in svetovnimi. Le s širokopolnostjo, z visoko tehnologijo, z manjšimi stroški, z moderno organizacijo dela, se bomo uspešno uvrstili v svetovne tokove. Zato bomo morali obračunati s staro provincialno miselnostjo, ki ne vidi preko »fabriškega plota«, in ki je prevladujoča v naših proizvodno-gospodarskih krogih ter se zanaša na nekakšno, nam Slovencem »prirojeno« pridnost, fizično silo in znoj, varčnost in ne vem še kakšne lastnosti, ki so morda res v časih celov in manufakture še nekaj pomenile, na katere pa čas tehnične revolucije bore malo ali pa nič ne da.

Ne rabimo podjetniške avtarkije

Zaradi potreb tehnične revolucije in zaradi revolucionarnih sprememb v naših družbeno-proizvodnih odnosih moramo obračunati s podjetniško lastninskim konceptom podjetja, zasidranim v glavah organizatorjev dela. Saj družbenoekonomske analize odnosov kažejo, da prihajajo podjetja, ki jih vodijo ljudje s podjetniško-lastninsko miselnostjo, vedno bolj v nasprotje z zahtevami, ki jih porajata in terjata sodobna tehnologija in ekonomika, ki predpostavljata večjo koncentracijo in specializacijo družbenega dela.

Da bi obdržali delovno in socialno stabilnost, se zatekajo v podjetniško avtarkijo. Zaradi ekonomske neracionalnega izkoriščanja kapacitet, predragih proizvodov, premajhne ekonomske reproduktivne sposobnosti, ostajajo taka podjetja nekonkurenčna. Zato iščejo in zahtevajo razne oblike zaščite in protekcionizma.

Seveda bi delal krivico tistim, ki sledijo zahtevam časa. Nekatere velike gospodarske tvorbe, med njimi tudi »Iskra«, so se preko lastnih izkušenj dokopale do spoznanja, kako se sodobno organizirati.

Toda kljub pozitivnim primerom kot so Iskra in še nekateri drugi, gre proces povezovanja organizacij zruženega dela v Sloveniji prepočasno in ne odgovarja veliki družbenopolitični razgibanosti in aktivnosti, ki se kaže v razpravah o ustavnih spremembah.

Zaostri odgovornost vodilnih ljudi

Vzrok temu ni v razmerah, ki še vedno vladajo na področju finančnih sredstev za družbeno reprodukcijo, ampak v konservativni grupno lastninski zavesti in odporu vodilnih ljudi v delovnih organizacijah, na katerega se marsikje veže strah zaposlenih za socialno varnost in pa v lokalizmu nekaterih birokratiziranih občinskih faktorjev.

Vedno bolj postaja jasno — če bomo hoteli naprej — da se bomo morali angažirati komunisti v zbornici in izvršnem svetu in skupno s komunisti v organizacijah zruženega dela zasnovati smeri integracij, jih voditi in usmerjati. Potrebno je zaostri odgovornost vodilnih ljudi v delovnih organizacijah za nastajanje temeljnih organizacij, zruženega dela in integracij.

Tisti, ki niso pripravljeni ali nočejo realizirati dogovorjene politike, ne morejo biti na vodilnih delovnih mestih. Sedajni čas revolucionarnih družbenih sprememb in tehnične revolucije zahteva na vodilnih mestih v proizvodnji in gospodarstvu strokovnjake, ki so hkrati politiki.

Ne more biti na vodilnem položaju apolitičen strokovnjak in obratno. Tako formirane ljudi bomo seveda težko našli čez noč. To je možno doseči s političnim vplivom in dodatno izobrazbo že zaposlenih kadrov in z izpolnjevanjem sistema šolanja in formiranja takih kadrov na univerzi in v znanstvenih inštitutih. Odkrito moramo tu povedati, da ne bomo trpeli ljudi, ki s svojimi stališči zavirajo hitrejši gospodarski razvoj, povečevanje produktivnosti dela, ekonomičnejše gospodarjenje in poslovanje, ki ne stremijo k najmodernejšim tehnologijam, ki so proti specializaciji in povezovanju družbenega dela, združevanju sredstev, ki so proti integracijam.

Proti integracijam, ki naj povežejo proizvajalce istih proizvodov, kot integracijam, ki bodo povezovala temeljne organizacije zruženega dela, od proizvodnje surovin, priprav za predelavo, predelavo, priprav za neposredno porabo — prodajo, financiranje celotnega procesa. Potrebno je racionalno organizirati in uporabiti razpoložljiva denarna sredstva za uresničevanje skupnih programov; organizirati skupne kreativne službe za razvoj, inštitute, računovodstva, marketinge itd.; ustvariti skupne tehnične baze kot so: transport, skladišča, prodajne kapacitete, pravne in finančne službe, formiranje kadrov itd.

Ko govorim o procesih združevanja dela — o integraciji — mislim le na tak način združevanja, da se ne bo presežno delo delavcev, ustvarjeno na nekem področju oz. v TOZD, odtekalo preko monopolistične centralizacije sredstev v integriranih organizacijah na druga področja, ne da bi se v kakršnikoli obliki vračale tem delavcem in tudi lokalnim skupnostim.

Še enkrat moram poudariti naše stališče v centralnem komiteju, da napor za integracijo dela ne morejo biti samo občasni, ampak stalni, sestavni del našega boja za večjo

družbeno produktivnost v družbenih odnosih, ki jih trasiramo v predvidenih ustavnih spremembah.

Zahteva ZK do svojih članov

Zato Zveza komunistov zahteva od svojih članov, da v delovni organizaciji takoj opredelijo svoj odnos do formiranja temeljnih organizacij zruženega dela in do integracij:

— da se akcijsko in politično angažirajo skupno z delavci pri samoupravnem organiziranju in povezovanju organizacij zruženega dela,

— da se s političnimi sredstvi bore zoper odpore, omahovanja, oportunistične, da pomagajo premagovati objektivne težave, na katere zadevajo v tej akciji,

— da se uprejo špekulantskim računom o ohranitvi »stolčkov« in privilegijev, statičnemu preračunavanju, kdo kaj dobi, kdo zgubi, ne glede na družbeno produktivnost in interese,

— da se uprejo sebičnim lokalističnim pritiskom nekaterih birokratiziranih lokalnih činiteljev, ki se ne morejo sprijazniti s samostojnostjo delovnih organizacij, ki se ne morejo odreči »tutorstva« nad njimi, ki hočejo monopolizirati dohodek, jim preprečiti povezovanje izven svojih teritorialnih mej.

Z zadovoljstvom lahko ocenimo doslej opravljeno delo

(Nadaljevanje z 2. strani)

in IMP Ljubljana so ob sodelovanju našega investicijskega področja omogočili, da smo vsa gradbena in instalacijska dela skupno s kompletno komunalno opremljenostjo opravili v dobrem letu dni, zato lahko z zadovoljstvom ocenimo doslej opravljeno delo.

Pri tem nikakor ne smemo pozabiti, da smo opravili pravzaprav šele lažji del celotnega posla. Ustvarili smo šele pogoje za to, da bomo novo tehniko in tehnologijo lahko v celoti osvojili. Čas, ki je pred nami bo dal oceno ali so bile naše investicijske, tehnične in tehnološke odločitve pravilne. Ugotovili bomo, ali smo s šolanjem samega sebe pridobili znanje, ki je potrebno, da vso moderno opremo tudi učinkovito izkoristimo. Osebo sem prepričan, ker poznam in verujem v naše ljudi, da bomo tudi v tem uspeli vsaj z enakim rezultatom kot doslej in, da bomo lahko z dvignjeno glavo in ponosom, ob puščanju v promet vseh tranzitnih central izjavili, da je Iskra izpolnila svoje obveznosti do vseh, ki so ji zaupali to veliko in zahtevno nalogo.

Pri izvajanju vsega tega pa mimo svojih moči seveda računamo tudi na pomoč našega licenčnega in poslovnega partnerja firme BELL in na sodelovanje vseh razvojno raz-

iskovalnih kapacitet naših inštitutov in Univerze v Ljubljani, s katerimi že imamo in še sklepamo aranžmane o sodelovanju.

Dovolite mi, da se ob tej priliki v imenu Iskre še posebej zahvalim za sodelovanje in pomoč firme BELL in osebno njenemu generalnemu direktorju in predsedniku g. Pepermansu. Prijetna dolžnost mi je, da mu v znak priznanja in v zahvalo za njegovo osebno sodelovanje, izročim zlato značko Iskre.

Zahvaliti se želimo tudi kolektivom glavnih izvajalcev te investicije za njihovo sodelovanje in delo njihovih sodelavcev, ki je nemalokrat presseglo mero normalnih dolžnosti. Naše priznanje za njihovo delo naj simbolizirajo diplome, ki jih prejmejo kolektivi:

Gradbeno podjetje PROJEKT Kranj, TRIMO Trebnje, IMP Ljubljana, SLOVENIJA PROJEKT Ljubljana, PANDA International Co. New York.

Zahvaljujem se vsem našim sodelavcem in delavcem našega podjetja ki so s svojo neumornostjo pri izvajanju te investicije in doseganju proizvodnih zadolžitvev omogočili, da smo danes gospodarsko močno in eno izmed vodilnih podjetij na področju telekomunikacij v Jugoslaviji.

Svečana otvoritev tovarne telekomunikacij

(Nadaljevanje s 1. strani)

Gen. direktorju ZJPTT Prvoslavu Vasiljeviču je bila nato izročena plaketa mesta Kranja kot priznanje za prizadevanje pri razvoju in proizvodnji modernih telekomunikacijskih sredstev, predsednik firme Bell Telephone g. Fr. Pepermans pa je prejel zlato plaketo Iskre v znak priznanja za uspešno medsebojno poslovanje pri skupnem vlaganju sredstev za gradnjo nove tovarne ter za sodelovanje pri odkupu licence za sistem Metaconta 10C.

V zahvali je g. Pepermans med drugim dejal: »Predsednik CK ZKS me je vprašal, če smo v Belgiji zadovoljni s sodelovanjem z Iskro. Dovolite, da obrnem vprašanje in vprašam, če ste vi zadovoljni z nami? ... Prav je, da se zahvalim za vaš pogum in vztrajnost. Lahko rečem, da sta PTT in Iskra izbrala pravo pot. Danes se po vsem svetu zanimajo za elektronsko telefonijo. Druge poti ni! Uspeli bomo. Iskra lepo napreduje in je možno, da čez nekaj let postane tudi nam konkurenca. Toda tudi konkurenca je lepa med prijatelji. Zahvaljujem se vam za povabilo na otvoritev. To, kar sem danes videl, me je navdušilo.«

A B C

DOPIŠUJTE V ISKRO

Pisma bralcev

Tov. urednik!

Letovalce na Dugem otoku razburjajo določene zadeve, zato želim, da objavijo v glasilo Iskra naslednja vprašanja, namenjena Počitniški skupnosti oz. v. d. upravniku PS Francu Huttru.

1. Zakaj je v kuhinji na Dugem otoku montiran kotel za kuhanje hrane, ni pa priključen na plin, da morajo sredi poletja kuhati na prastarem štedilniku na drva?

2. Zakaj ima polovica šotorov še stare »prešvicane« žimnate vložke za »prične«, ko je na drugi strani v Sukošanih v nekem skladišču še precej neizkoriščenih naših jogi vložkov — od spomladi sem?!

3. Zakaj delavci iz Salija, ki so postavljali kamp in betonirali podstavke še do danes niso prejeli plačila za opravljeno delo?

4. Zakaj v Kampu ni nobenega prostora za rekreacijo (odbojko, namizni tenis)?

5. Zakaj sploh ni pripravljene nobene plaže?

6. Zakaj je kuhinja neurejena: gostov okoli 180, posode za 100, kapacitete za toliko ljudi so nezadostne (ljudje morajo delati 14—16 ur na dan)?

7. Zakaj osebje na Dugem otoku še do danes ni dobilo nobenega denarja — plače niti za maj, niti za junij 1973?

8. Ali je res, da bi Iskra lani lahko odkupila gostišče nasproti našega kampa?

Javno vprašanje terja javni odgovor!
Na Dugem otoku, Kamp Mir, 29. 7. 1973.

»Orhideja«

Planinsko društvo Iskra obvešča vse prijavitelce za vzpon na Mont Blanc, da se morajo udeležiti 4. in 11. avgusta

PREIZKUSNIH VZPONOV V ŠPIKOVO SKUPINO

Obakrat s Trga revolucije (pred univerzo) bo avtobus odpejal iz Ljubljane, torej 4. in 11. avgusta, ob 00.30 oz. iz Kranja ob 1.00 izpred hotela Creina in bo udeležence pripeljal do slapa Peričnika. Vzpon bo potekal takole: od Peričnika na Kukovo Špico—Škrnatarico—Dovški križ mimo bivaka 2 na Veliki oltar, od tu zahteven spust v Veliko dnino, mimo bivaka 1 in nato v Krnico.

Celotna tura bo trajala 12—15 ur. Povratek v Ljubljano obakrat okrog 23. ure. Udeleženci morajo imeti poleg ostale opreme sončna očala, čelno, ali vsaj navadno baterijo za obesiti, zaščitno kremo, niso pa potrebne derže niti cepin. Ker na vsej poti ni mogoče dobiti ne hrane ne pijače, morajo udeleženci vse to vzeti s seboj. Poti niso označene.

Vzpon 4. 8. vodi Zvone Korenčan — Elektromehanika Kranj, tel. 22-221, int. 23-78; vzpon 11. 8. pa Boštjan Skorjak, ZZA, tel. 20-341. Cena za izlet je 15 din.

Preizkusna vzpona bosta ob vsakem vremenu!

Na Mont Blanc dobro organizirani...

Poročali smo že v prejšnji številki Iskre, kolikšen je bil odziv članov Planinskega društva Iskra za letošnji vzpon na Mont Blanc, najvišji vrh v Evropi. Tudi tega nismo pozabili omeniti, da bodo vsi prijavitelji, v dveh izletih v zahtevno Špikovo skupino, 4. in 11. avgusta t. l. morali pokazati svoje planinske sposobnosti, znanje in kondicijo, kajti bolj je, da nedorasli tako težkemu vzponu ne poskušajo vzpona na Mont Blanc.

Za vse torej — za poskusna vzpona v Špikovo skupino in končno za vzpon »izbranih« in na preizkušnjah potrjenih kandidatov na Mont Blanc že tečejo najskrbnejše priprave, saj je od le-teh, seveda pa tudi v precejšnji meri od ugodnih vremenskih razmer odvisno, kako bo ta naša alpinistična odprava uspeša.

Izvedeli smo, da bo udeležence vzpona na Mont Blanc spremljalo deset izkušenih alpinistov, gorskih vodnikov in reševalcev, da bo posebej poskrbljeno za ustrezno zdravniško službo, da pa bi vzpon svoje doprinesel tudi v propagandnem pogledu, so za udeležence Iskrinega vzpona na Mont Blanc v delu tudi

enotne vetrovke z emblemom Iskre. Naši gorniki bodo na vrhu Mont Blanca, strehe Evrope razvili tudi Iskrino zastavo.

Prav gotovo bo odprava oskrbljena z malimi radijskimi sprejemno-1 oddajnimi postajami, saj so pri tako množičnem vzponu več kot potrebne. To bo spet priložnost več za njihovo temeljito preizkušnjo, čeravno so se doslej že povsod, kjer so jih uporabljali, solidno izkazale.

Vse torej kaže, da bo organizacija letošnjega množičnega vzpona članov Planinskega društva Iskra na Mont Blanc dobro pripravljena in prav zato lahko z gotovostjo upamo, da bo ob zanesljivem vodstvu, vzpon tudi dobro uspel.

Vsem, ki se bodo vzpona udeležili, predvsem želimo lepo vreme in dober prijem na zahtevnih stenah Mont Blanca, vsekakor pa se nadajamo, da se nas bodo ob vrnitvi v domovino spomnili vsaj s kratkim zapisom o tem svojem, nedvomno velikem in pomembnem podvigu na najvišjo goro Evrope, saj bo njihova pot prav gotovo zanimala tudi naše bralce, ki sami sicer niso alpinisti.

Jože Sušteršič

Planinci Iskre v Kamniških planinah

Kamniške planine so lepo ozadje panorami Kranja, pa tudi Ljubljani dobrot blizu za lep pogled nanje. Izrazito je vidna široka Kočna (2540 m) in ob njen najvišji vrh v Kamniških planinah Grintavec (2558 m).

V petek 20. julija in v soboto 22. julija so ju obiskali planinci Iskre, dokaj številno, saj jih je kljub dopustniškemu času in nevihtnemu obdobju, odšlo na pot nekaj nad dvajset. Prvi dan so se povzpeli iz doline Kokre do Cozove kočice na Kokrškem sedlu, kjer so tudi prenočili. Pot je bila lepa in spriču hladu in na začetku senčnatih gozdov, ni bila preveč težka. Le megla so jih plašile, saj so se vlačile nad vrhovi, jih na hitro prekrile, a čez čas spet razkrile lep pogled nanje.

Za soboto so imeli v načrtu okrog osem ur čiste hoje. Tudi ta dan jih je občasno spremljala megla, vendar pa hujšega ni bilo v dobrih dveh urah so že premagali vrh Grintavca, prav za prav čisto zlahka, saj ta pot res ni težka. Nadaljnja pot je na nekaterih mestih bolj strma, vendar pa dobro zavarovana s klini in jeklenimi vrvmi. Tu nekako so se razdelili v dve skupini, prvo, ki je hodila urneje, brez večjih postankov in na drugo, ki si je spotoma »podrobneje ogledovala« okolico in napredovala seveda počasneje.

OBVESTILO

Zaradi dopustov naslednji teden časopis Iskra ne bo izšel.

Uredništvo

POZDRAV OD VOJAKOV

Zahvaljujem se vam za redno pošiljanje glasila »Iskra«, ki me za nekaj uric iz kasarne ob Dravi sredi Slavonske nižine popelje v tovarno ob Savi med gorenjskimi gorami. Pozdravljam delovne ljudi našega podjetja, posebno pa vse v kranjskem računskem centru.

Tine Perne
V. P. 5530/25
54002 Osijek

Tone Fojkar

Teško nas je prizadela vest o prometni nesreči našega sodelavca Toneta Fojkarja. Upali smo, da se ne bo zgodilo najhujše, vendar ga je kruta usoda za vedno iztrgala iz naših vrst.

Njegova mladost je bila polna težkih preizkušenj, vendar je z močno voljo in vero v bodočnost premagal težave. Ustvaril si je družino, ki ga bo težko, težko pogrešala. Dolgo je hranil usak dinar, da si je ustvaril to, kar ima. Sedaj, ko bi svoje napore moral uživati, ga je cesta iztrgala nam vsem.

Bolečina je toliko večja, ko nas zapušča v času svojega največjega poleta ustvarjalnosti. Svojo vestnost in izkušnje pri delu je posredoval mlajšim rodovom, ki se ga bodo vedno spominjali.

Globoko sočustvujemo z njegovo družino. Dobrega tovariša in prijatelja bomo ohranili v najlepšem spominu.

Sodelavci
obrata ERO

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec. Odgovorni urednik: Janez Šile — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in klišei: »ČP Gorenjski tisk« Kranj